

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Program Geliştirme Daire Başkanlığı

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Ankara – 2019

Bu öğretim programlarının Kur'an kurslarında uygulanması,
09.08.2019 tarihli ve 67567140-254.01-E.447474 sayılı Başkanlık
onayı ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	5
GİRİŞ	5
I. PROGRAMLARIN TEMEL YAKLAŞIMI.....	6
II. PROGRAMLARIN GENEL AMAÇLARI	6
III. PROGRAMLARIN GENEL YAPISI, UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	7
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI TEMEL ÖĞRETİM PROGRAMI.....	10
GİRİŞ	10
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	10
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	11
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	12
IV. KONU, KAYNAK VE AÇIKLAMALAR TABLOSU.....	13
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI CUMA DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI	31
GİRİŞ	31
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	32
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	32
III. DERS VE KREDİLER TABLOSU	34
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	35
V. ÖRNEK PROGRAM AKIŞI	39
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI AKAİD ÖĞRETİM PROGRAMI.....	41
GİRİŞ	41
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	41
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	42
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	43
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	44
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI İLMİHAL ÖĞRETİM PROGRAMI.....	47
GİRİŞ	47
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	48
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	48
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	49
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	50
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI TEFSİR ÖĞRETİM PROGRAMI.....	53
GİRİŞ	53
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	54
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	54
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	55
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	56
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI HADİS ÖĞRETİM PROGRAMI	59
GİRİŞ	59
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	60
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	60
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	62
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	63
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI SİYER ÖĞRETİM PROGRAMI.....	67
GİRİŞ	67
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	68
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	68
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	70
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	71
İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI HAFTA SONU ÖĞRETİM PROGRAMI	75
GİRİŞ	75
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	75
II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI	76
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU	77
IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU	78

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

GİRİŞ

Asırlar boyu milletimiz, ruhlarını ve gönüllerini Kur'an-ı Kerim'le zenginleştirmek ve onun mesajı ile manevi hayatlarına anlam vermek için gayret göstermiş, Kur'an-ı Kerim'i en güzel şekilde yazmak, okumak, hıfz etmek ve onun eşsiz mesajından nasiplenmek amacıyla âdeta birbirleriyle yarışmıştır. Bu çerçevede insanımız, Kur'an'ın sadece Mushaflarda değil, gönüllerde, dimağlarda ve hayatın her anında var olmasını isteyerek onu okumuş ve hafızasına kaydetmiştir. Milletimizin tüm bu gayret ve çalışmalarının gerçekleştirilmesinde, köklü bir tarihi geçmişe sahip olan Kur'an kursları önemli rol oynamaktadır.

Günümüzde örgün öğretim süreci içinde bulunan veya bu süreci tamamlamış bireylerin büyük bir kısmı, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okumayı; iman, ibadet, ahlak konularında temel bilgileri ve Hz. Peygamber'in (s.a.s) hayatını önemli ölçüde Kur'an kurslarından öğrenmektedir. Aynı zamanda Kur'an kursları, milli birlik ve beraberliği pekiştiren, sevgi, saygı ve dostluk bağlarını güçlendiren, vatan, millet, bayrak, şehitlik, gazilik gibi milli ve manevi değerleri aşıl原因 ve bir arada yaşama bilincinin oluşmasına önemli katkılar sunmaktadır.

Başkanlığımızca yürütülen yaygın din eğitimi faaliyetlerinden, toplumun tüm kesimlerinin etkin bir şekilde yararlanması amacıyla, teknoloji ve sosyal bilimlerin yanı sıra ilahiyat ve din eğitimi bilimindeki gelişmelerden yararlanılarak; çoklu katılım anlayışıyla Diyanet İşleri Başkanlığı merkez teşkilatındaki ilgili görevliler, Kur'an kursu öğreticileri ve akademisyenlerin katkılarıyla program geliştirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar neticesinde 28.08.2012 tarihli ve 924 sayılı Başkanlık onayı ile "İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları" uygulamaya konulmuştur. Söz konusu programlar, Kur'an kursu hizmetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanmasında ve geniş kitlelere ulaşmada önemli roller üstlenmiştir.

Dini bilgilerin öğrenilebileceği sağlıklı ve yetkin kaynak arayışı, "hayat boyu öğrenme" ve "öğrenmeyi öğrenme" gibi evrensel yaklaşımlar, iletişim imkânlarının artması, eğitim ortamlarının ve Kur'an kursu öğreticilerinin öğrenme ortamındaki rollerinin değişmesi, kurslara devam eden öğrenci profilinin meslek/sektör, yaş, eğitim, zaman vb. faktörler sebebiyle farklılık göstermesi, Kur'an kurslarında uygulanan programların yapı ve muhteva açısından sürekli güncellenmesini ve çeşitlendirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzce İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programlarının güncellenmesi ve bu bağlamda yeni program hazırlama çalışmaları da; yaygın din eğitimi faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla, sağih bilgiye dayalı din eğitimini merkeze alan bir anlayış, güncel gelişmeleri ve toplumsal talepleri dikkate alan ihtiyaç odaklı bir yaklaşımla başlatılmıştır. Bu kapsamda izleme ve

değerlendirme faaliyetleri, Eğitim Hizmetleri Yönetim Sistemi (EHYS) üzerinden Kur'an kurslarının bütününe yönelik yıllık veriler, öğreticilerle yapılan toplantı/çalıştaylar, anket uygulamaları vb. araçlarla süreci değerlendirmeye yönelik farklı çalışmalar yapılmıştır.

İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları gelişen ve değişen sosyo-kültürel şartlar, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, yaygın eğitimin yapısından kaynaklanan durumlar gibi eğitim sürecini doğrudan etkileyen faktörler göz önünde bulundurularak komisyon ve birim çalışmaları marifetiyle güncellenmiş ve akaid, ilmihal, tefsir, hadis, siyer gibi alanlara yönelik yeni programlar geliştirilmiştir.

I. PROGRAMLARIN TEMEL YAKLAŞIMI

İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları geliştirilirken; Eğitim Bilimleri ve Program Geliştirme alanındaki yeni yaklaşım ve ilkeler ile İlahiyat Bilimleri'nin verileri doğrultusunda temel yaklaşımın belirlenmesi esas alınmıştır. Bu bağlamda;

1. Öğrenen ve problem merkezli, öğrenenlerin bilişsel, sosyal ve duygusal yönden gelişimlerini dikkate alan; öğrenen merkezli yöntem ve teknikleri kullanmayı öngören; araştıran, sorgulayan, yorumlayan, işbirliği yapan, bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran ölçme ve değerlendirmeyi temel kabul eden, çerçeve-esnek öğretim programı anlayışı benimsenmiştir.
2. Çerçeve-esnek Öğretim Programı anlayışı gereğince; öğreticiler, öğrenenlerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda neyi, ne kadar işleyeceklerine karar vererek, ders konularının sınırlarını belirleyebileceklerdir.

II. PROGRAMLARIN GENEL AMAÇLARI

İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programlarıyla; Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

1. Kur'an ve sünnet temelinde İslam'ı bir bütün olarak doğru anlamalarına katkı sağlanması,
2. İslam dininin değerlerini, insan ve toplum hayatına anlam kazandıran unsurlardan biri olarak fark etmeleri,
3. İslam dininin Allah-İnsan, İnsan-İnsan ve İnsan-Tabiat ilişkilerini düzenleyen boyutunu kavramaları,
4. Sağlıklı bir dini hayat için İslam dininin itikat, ibadet ve ahlak ile ilgili esaslarını öğrenmenin önemini kavramaları,
5. İbadetlerle ilgili gerekli bilgileri edinmeleri ve davranışa dönüştürmeleri,
6. İslam'ın temel kaynağı Kur'an-ı Kerim'i Arapça metninden doğru ve usulüne uygun okuyabilmeleri ve ibadetleri yerine getirebilecek yeterlikte Kur'an ezberine sahip olabilmeleri,
7. Kur'an-ı Kerim'in temel mesajları hakkında farkındalık, bilgi ve bilinç kazanmaları,

8. Kur'an-ı Kerim'i meâlinden okuma alışkanlığı kazanabilmeleri ve hayata ilişkin prensipler çıkarabilmeleri,
9. Hz. Peygamber'in (s.a.s.) hayatını öğrenmeleri ve O'nun örnek yaşantısından değerler üretebilmeleri,
10. İslam dininin kardeşlik, barış, birlikte yaşama ahlakı vb. değerlerini özümsemeleri hedeflenmektedir.

III.PROGRAMLARIN GENEL YAPISI, UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Programların uygulanmasında her programa ait dersler ve krediler tablosu esas alınır.
2. Programlar Başkanlıkça her yıl belirlenen eğitim-öğretim takvimi doğrultusunda yürütülür.
3. Kursun başında, Başkanlığımızca toplumun İslam'ın ana kaynaklarına dayalı sahih dini bilgiyle buluşturulmasına yönelik din eğitimi ve din hizmeti faaliyetlerine ilişkin muhatapların farkındalık düzeylerini artırıcı nitelikte tanıtım çalışmaları gerçekleştirilir.
4. Programlarda yer alan konular muhatapın seviyesi, programın genel amaçları, uygulama ilke ve esasları çerçevesinde işlenecektir.
5. Eğitim-öğretim sürecinin tüm aşamalarında programın genel amaç ve kazanımları göz önünde bulundurulacaktır.
6. Öğrenciler programların genel amaçları, hedef ve kazanımları hakkında mutlaka bilgilendirilecektir.
7. Konuların anlatımında muhatapların ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, dini yaşantılarının yanı sıra mahalli şartlar ve sosyo-kültürel farklılıklar da dikkate alınacaktır.
8. Programların etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için öğreticiler, öğrencilerle güçlü bir iletişim kurmaya özen gösterecek böylece öğrencinin kendini rahatça ifade edebileceği ve kişilik gelişimini destekleyici bir eğitim ortamının oluşturulması sağlanacaktır.
9. Öğreticiler, çerçeve - esnek öğretim programı anlayışıyla hazırlanan programların genel amaçları doğrultusunda öğrencilerin bilgi düzeylerini, ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alarak muhtevanın sınırlarını belirleyebileceklerdir.
10. Konuların işlenişinde kolaydan zora, somuttan soyuta, yakından uzağa vb. öğretim ilkeleri göz önünde bulundurulacaktır.
11. Öğrencilere kazandırılmak istenen temel bilgi ve becerilerin öğrencilerin gerçek yaşamdaki ihtiyaçlarıyla örtüşmesine dikkat edilecek, bu bağlamda konuların insan ve toplum hayatına kattığı kazanımlara vurgu yapılacaktır.
12. Eğitim sürecinin tüm unsurlarında, öğrencilerin insanı değerli kılan davranışlar konusunda farkındalık kazanmalarına katkı sağlayacak bir yaklaşım benimsenecektir.
13. Eğitimin bir süreç olduğu ilkesinden hareketle, öğrencilerin zaman içerisindeki ilerlemeleri dikkate alınarak, öğretim hedef ve beklentileri bu ilke doğrultusunda belirlenir.

14. Eğitimin tüm süreçlerinde öğrencilerin pedagojik ihtiyaçları dikkate alınacak, eğitimle ilgili her bir unsurun öğrencilere göre düzenlenmesine özen gösterilecektir.
15. Eğitimlerin etkin ve verimli yürütülmesi için konunun özelliğine ve yaş gruplarına uygun olarak; örnek olay incelemesi, drama, münazara, soru-cevap, anlatım, sunum, tartışma vb. farklı öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanılacaktır.
16. Programlarda yer verilen konular işlenirken, sade ve anlaşılır bir dil kullanılmasına dikkat edilecek, bireysel farklılıklar ve muhatapların hazırbulunuşluğu daima göz önünde bulundurulacaktır.
17. Öğrencilerin yanlış ya da eksik dini bilgi ve anlayışları, pedagojik ilkeler doğrultusunda düzeltilmeye çalışılacaktır.
18. Birlik beraberlik, birlikte yaşama ve kardeşlik hukuku daima vurgulanacak, sevgi, saygı, kardeşlik, arkadaşlık, dostluk bağlarını pekiştirici; vatan, millet, bayrak, şehitlik, gazilik gibi milli değerlerin ve kavramların benimsenmesine özen gösterilecek, ötekileştirici söylem, tutum ve davranışlardan uzak durulmasının önemine dikkat çekilecektir.
19. Konuların anlatımında teşvik edici, kuşatıcı, birleştirici, umut verici, bilgi ve hikmete dayalı bir dil ve üslûb benimsenecektir.
20. Eğitim-öğretim sürecinde konuların anlaşılmasını kolaylaştıracak nitelikte çeşitli görsel-işitsel araç-gereçlerden yararlanılacaktır.
21. Programlarla ilgili, uygun araç ve yöntemler kullanılarak tanıtım çalışmaları yapılacaktır.
22. Programlarda kaynak olarak Başkanlığımızca Kur'an kurslarına yönelik hazırlanan materyaller esas alınacaktır. Bununla birlikte Başkanlığımızın çocuklara, gençlere ve yetişkinlere yönelik diğer yayınlarından da imkânlar ölçüsünde faydalanılacaktır.
23. Eğitim sürecinde uygun ölçme-değerlendirmelere yer verilecektir.
24. Toplumsal birlik ve beraberliğimize katkı sağlayan, manevi hayatımız ve medeniyetimizde önemli bir değer ifade eden dini gün ve gecelerin idrak edilmesine yönelik öğrencilerin de katılımıyla etkinliklere yer verilecektir.

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
TEMEL ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI TEMEL ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Diyanet İşleri Başkanlığımızca gerçekleştirilen yaygın din eğitimi çalışmaları vasıtasıyla, arzu eden vatandaşlarımız, yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'i okuma, anlama, dua ve sûre ezberlemenin yanı sıra temel dini bilgiler, İslam'ın inanç esasları, ibadetler, ahlaki değerler ve Hz. Peygamber'in (s.a.s) örnek hayatından davranışlar öğrenmektedir. Bu noktada Kur'an kurslarımız, toplumun dini ve manevi hayatının şekillenmesinde, milli birlik ve beraberliğimizin güçlendirilmesinde önemli katkılar sunmaktadır. Kur'an kurslarında yürütülen yaygın din eğitimi hizmetlerinden toplumun tüm kesimlerinin etkin ve verimli bir şekilde yararlanabilmesini hedefleyen Başkanlığımız; ihtiyaç ve talepler doğrultusunda her yaş ve gruptan farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşımıza yönelik çeşitli programlar uygulamaktadır. Bu programların başında, içinde birçok farklı öğretim programlarını da barındıran "İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları" gelmektedir.

"İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları" kapsamında yer alan programlardan biri de vatandaşlarımızın Kur'an-ı Kerim ve dini bilgiler noktasında temel düzeyde bilgi ve beceri kazanmalarına, böylece sağlıklı bir dinî ve ahlakî gelişim göstermelerine katkı sağlamayı amaçlayan "Temel Öğretim Programı"dır. Söz konusu program, alandan gelen geri bildirimler, sahaya yönelik yapılan anket çalışmaları, gelişen ve değişen sosyo-kültürel şartlar, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri göz önünde bulundurularak güncellenmiştir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. Kur'an-ı Kerim, Temel Dini Bilgiler ve Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatıyla ilgili temel düzeyde bilgi, beceri ve farkındalık kazanmaları,
2. Kur'an-ı Kerim'i temel düzeyde usûlüne uygun olarak okuyabilmeleri,
3. İbadetlerini yerine getirebilecek yeterlikte bilgi ve beceri kazanmaları,
4. Sağlıklı bir dinî ve ahlakî gelişim göstermelerine katkı sağlanması,
5. Kendisine ve çevresine karşı inanç, ibadet ve ahlak bütünlüğü çerçevesinde davranmanın önemini fark etmeleri,
6. İslam ahlakını yansıtan güzel davranışlar sergilemeleri hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Temel Öğretim Programı haftalık 18 saat olarak uygulanması halinde, 12 saati Kur'an-ı Kerim öğretimine, 6 saati ise dini bilgiler öğretimine (İtikat 2 saat, İbadet 2 saat, Ahlak 1 saat ve Siyer 1 saat); haftalık 12 saat olarak uygulanması halinde ise toplam 12 saatin 8 saati Kur'an-ı Kerim öğretimine, 4 saati ise dini bilgiler öğretimine (İtikat 1 saat, İbadet 1 saat, Ahlak 1 saat ve Siyer 1 saat) ayrılır.
2. Kur'an-ı Kerim'in bir hayat kitabı olduğu ön planda tutularak öğrencilerin Kur'an hakkında genel bilgiler edinmesi amaçlanır.
3. Yüzüne okuma derslerinde öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak, Fatıha Sûresi'nden başlanarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan Yâsîn, Mülk Sûresi gibi sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.
4. Yüzüne veya ezbere okunan sûrelerin anlamları üzerinde kısaca durulur, öğrenciler dua ve sûrelerin anlamlarını öğrenmeye teşvik edilir.
5. Kur'an-ı Kerim öğretiminde bireysel okumalar yanında toplu okuma etkinliklerine mutlaka yer verilir.
6. Kur'an-ı Kerim öğretiminde 'metnin görsel sunumu, örnek okuyuşlar, bireysel okumalar, toplu tekrarlar, okuyuşun değerlendirilmesi' gibi öğretim teknikleri etkin bir şekilde kullanılır.
7. Kursa devamlılığın sağlanmasında motive edici bir unsur olan Kur'an-ı Kerim'i hatim etmeleri konusunda öğrenciler teşvik edilir.
8. İman ile ilgili hususların soyut kavramlardan oluştuğu, ders anlatımında sürekli göz önünde bulundurulur, öğrencinin ihtiyacı kadar bilgiye başvurulur, soyut tartışma ve polemiklerden kaçınılır.
9. İslam'ın tevhid, fitrat ve sevgi dini olması, akla önem vermesi, aşırılıklardan uzak olması, evrenselliği gibi özellikleri hadis ve ayetlerden örneklerle temellendirilir.
10. İbadetlerin; Allah'a karşı sevgi, saygı ve bir şükür duygusu olmasının yanında, kişinin beden ve ruh sağlığına, fertlerin birbirine sevgi ve saygı ile bağlanmalarına, fert ve toplum ilişkilerinin iyi ve düzenli bir şekilde yürütmesine katkı sağlayan, insanı erdeme ve mutluluğa götüren kazanımlarına dikkat çekilir.
11. Ahlak konuları işlenirken dersin teorik ve soyut olmaktan çıkarılması amacıyla öğrencilerin günlük hayatlarından örnekler getirmelerine fırsat verilerek konunun somutlaştırılması ve zihinde kalıcı hale getirilmesi sağlanır.
12. Peygamberimizin (s.a.s) hayatı; O'nun örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenerek öğrencilerin peygamberimizi (s.a.s) tanımaları ve model almaları hedeflenir, İslam'ın doğru anlaşılmasında sünnetin merkezi rolüne vurgu yapılır.

III.DERS VE KREDİLER TABLOSU

TEMEL ÖĞRETİM PROGRAMI						
ALTERNATİFLER	DÖNEM	DERSLER	KREDİ	HAFTA	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
ALTERNATİF-1	1. DÖNEM	KUR'AN-I KERİM-I	Haftada 12 Saat	18 Hafta	216 Saat	<ul style="list-style-type: none"> ● Elif-Bâ, DİB Yayınları. ● Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. ● Tecvidli Kur'an Okuma Rehberi, DİB Yayınları. ● Dinim İslâm, DİB Yayınları. ● Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir, DİB Yayınları. ● Hz. Muhammed'in Hayatı, Prof. Dr. Casim Avcı, Mevlana İdris, DİB Yayınları. ● Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, Mehmet Bahçekapılı-Mehmet Dağ, DİB Yayınları. ● Peygamberimizin Hayatı, İrfan Yücel, DİB Yayınları. ● İslam İlmihali, Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı, DİB Yayınları. ● İlmihal I-II, DİB Yayınları. ● Kur'an Öğreniyorum, O. Egin, H. Öresin, DİB Yayınları. ● Dini Kavramlar Sözlüğü, DİB Yayınları. ● Şafii Fıkhı, Mehmet Keskin, DİB Yayınları. ● https://kuran.diyaret.gov.tr/
		DİNİ BİLGİLER-I	Haftada 6 Saat		108 Saat	
	2. DÖNEM	KUR'AN-I KERİM-II	Haftada 12 Saat	16 Hafta	192 Saat	
		DİNİ BİLGİLER-II	Haftada 6 Saat		96 Saat	
	TOPLAM			18 SAAT	34 HAFTA	
ALTERNATİF-2	1. DÖNEM	KUR'AN-I KERİM-I	Haftada 8 Saat	18 Hafta	144 Saat	
		DİNİ BİLGİLER-I	Haftada 4 Saat		72 Saat	
	2. DÖNEM	KUR'AN-I KERİM-II	Haftada 8 Saat	16 Hafta	128 Saat	
		DİNİ BİLGİLER-II	Haftada 4 Saat		64 Saat	
	TOPLAM			12 SAAT	34 HAFTA	408

IV. KONU, KAYNAK VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

A. KUR'AN-I KERİM ÖĞRENME ALANI

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
KUR'AN-I KERİM-I	<ul style="list-style-type: none">❖ KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA✓ Kur'an'ı Kerim Öğreniyoruz. Çünkü...✓ Kur'an-ı Kerim'in Tanımı✓ Kur'an-ı Kerim'in İndiriliş Süreci✓ İslam'ın Kur'an-ı Kerim'i Öğrenmeye ve Öğretmeye Verdiği Değer✓ Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okumanın Önemi✓ Kur'an-ı Kerim'e Saygı ve Kültürümüzde Kur'an'ı Kerim'in Yeri ve Önemi✓ Kur'an-ı Kerim Okuma ve Anlama İle İlgili Bazı Kavramlar (Tecvid, Mukabele, Hatim, Meal, Tefsir, Hâfız vb.)✓ Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni (Ayet, Sûre, Hizip, Cüz ve İşaretleri)✓ Kur'an'dan Kıssalar❖ KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ✓ Harfler ve Özellikleri✓ Harfler ve İsimleri✓ Harflerin Yazılışları✓ Harflerin Mahreçleri✓ İnce ve Kalın Sesli Harfler✓ Harflerin Okunuşu✓ Harekeler: Üstün, Esre, Ötre✓ Harflerin Cezimli Okunuşu✓ Harflerin Uzatılarak Okunuşu✓ Harflerin Şeddeli Okunuşu✓ Harflerin Tenvinli Okunuşu✓ Okunuşla İlgili Özel Durumlar (Okunmayan Elif vb.)	<ul style="list-style-type: none">• Elif-Bâ, DİB Yayınları.• Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları.• Tecvidli Kur'an Okuma Rehberi, DİB Yayınları.• Kur'an Öğreniyorum, O. Egin, H. Öresin, DİB Yayınları.• "Kur'an" maddesi, DİA.• Kur'an Yolu, DİB Yayınları.• https://kuran.diyanet.gov.tr/	<ul style="list-style-type: none">• İslam'ın iki temel kaynağından biri olan Kur'an-ı Kerim'in hayatımızdaki önemi vurgulanır ve dinimizin Kur'an'ı öğrenmeye verdiği değer örneklerle açıklanır. Ayrıca medeniyetimizden Kur'an eğitim ve öğretimine ilişkin örnekler paylaşılır.• Kur'an-ı Kerim'in nüzül süreci, Mushaf haline getirilmesi ve çoğaltılmasıyla ilgili kronolojik bilgilere özet halinde değinilir, Kur'an-ı Kerim'in bir harfinin bile değişmeden günümüze kadar geldiği, Allah tarafından muhafaza altında tutulduğu hususları vurgulanır.• Bu bölümde çeşitli eğitim-öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanılarak harflerin doğru telaffuz edilmesine özen gösterilir.• Harflerin mahreçleri öğrencilere gösterilir. Harflerin telaffuzunda mahreçlerin ne kadar önem arz ettiği vurgulanır.• Kalın sesli harflerin ince sesli harflerden sıfat yönüyle nasıl ayrıldığı örneklerle açıklanır.• Tefsir ve İslam Tarihi kaynaklarından istifade etmek suretiyle "Kur'an'dan Kıssalar" başlığı altında öğreticiler

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Çeker İşareti ✓ Zamir ✓ Elif Lâm Takısı ✓ Lafzatullahın Okunuşu ✓ Hurûf-u Mukattaa <p>❖ YÜZÜNE OKUMA (*)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fatiha Sûresi ✓ Bakara Sûresi ✓ ... <p>(*) Öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak yüzüne derslerinde Fatiha Sûresi'nden başlanarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan Yâsîn, Mülk Sûresi gibi sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.</p> <p>❖ EZBERE OKUMA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sübhâneke Duası (*) ✓ Tahiyât Duası (*) ✓ Salli-Bârik Duaları (*) ✓ Rabbenâ Atina-Rabbenâğfirli Duaları ✓ Kunut Duaları (*) ✓ Âmentü Duası ✓ Ezan, Kamet ✓ Namaz Tesbihâtı ✓ Ezan Duası ✓ Yemek Duası ✓ Fâtiha Sûresi ✓ Kevser Sûresi ✓ İhlâs Sûresi ✓ Asr Sûresi ✓ Fil Sûresi ✓ Kureyş Sûresi ✓ Mâûn Sûresi ✓ Kâfirûn Sûresi 		<p>tarafından belirlenecek peygamberlerin hayatları, öğrencilerin seviyelerine uygun bir şekilde anlatılmak istenen temel mesajlar ve değerler merkeze alınarak işlenir. Kıssalarda anlatılmak istenen mesajların günlük hayatımızdaki anlamı üzerinde öğrencilerin düşünmesi ve konuşması sağlanır.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Öğretici tarafından örnek okuyuşlar sunulur. Yüzüne okuma alanında öncelikle tahkik usulü takip edilir. ● Yüzünden okumayı bilen öğrenciler talim üzere Kur'an-ı Kerim'i hatim etmeye yönlendirilir ve bu hususta öğretici tarafından gerekli rehberlik yapılır. ● Ezberlenecek dua ve sûre öncelikle öğrenciye hatasız bir şekilde yüzünden okunur, sonra öğrenciye ezber yapma yöntem ve teknikleri hakkında bilgi verilerek ilgili dua ve sûreyi ezberlemesi sağlanır. ● Öğretici, öğrencinin hazır bulunuşluğuna göre gerekli gördüğünde ezberlenecek sûreler arasında takdim-tehir yapabilir. ● Programda tespit edilen ezberleri başarı ile gerçekleştiren öğrencilere gelişim düzeylerine uygun ilave ezberler verilebilir. ● Programda tespit edilen ve ezberlenmesi öngörülen dua ve sûrelerle birlikte Kelime-i Tevhid, Kelime-i Şehâdet, Eüzü
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nasr Sûresi ✓ Tebbet Sûresi ✓ Felak Sûresi ✓ Nâs Sûresi ✓ Bakara Sûresi 255. Ayet (Ayetu'l-Kursî) ❖ TECVİD ✓ Tecvidin Tanımı, ✓ Tecvidin Amacı ve Önemi ❖ Tecvid İle İlgili Temel Kurallar ✓ Medlerle İlgili Kurallar <ul style="list-style-type: none"> ● Medd-i Tabî ● Medd-i Muttasıl ● Medd-i Munfasıl ● Medd-i Ârız ● Medd-i Lâzım ● Medd-i Lîn ✓ Tenvin ve Sâkin Nûn'la İlgili Kurallar <ul style="list-style-type: none"> ● İhfâ ● İzhâr ● İklâb ● İdgâm-ı Mea'l-ğunne ● İdgâm-ı Bilâ-ğunne ✓ İdgâm-ı Misleyn ✓ İdgâm-ı Mütecâniseyn ✓ İdgâm-ı Mütekâribeyn ✓ İdgâm-ı Şemsiyye ✓ İdgâm-ı Kameriyye ✓ Sâkin Mim'le İlgili Kurallar ✓ Kalkale ✓ Râ Harfi İle İlgili Kurallar ✓ Lafzatullah ✓ Zamir ✓ Sekte ✓ Vakıf ve Vakıf İşaretleri 		<p>Besmele, Tekbir, Salâtü Selam gibi ifadelerin de doğru telaffuz edilmesi ve anlamları üzerinde kısaca durulur. Ayrıca duaların hayatımızdaki yeri ve günlük yaşamda sıkça kullanılan dualarla ilgili bilgilere yer verilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● (*) Namazlarda okunacak dualarla ilgili öğrencilerin ihtiyaçları çerçevesinde Şafi mezhebindeki farklı uygulamalara yer verilir. ● Tecvid kurallarının işlenişinde salt ve uzun teorik anlatımlardan kaçınılır. Kurallar teorik olarak kısa ve öz bir anlatımdan sonra yüzüne okunacak sûrelerde uygulamalı olarak işlenir.
---	--	---

<p style="text-align: center;">KUR'AN-I KERİM-II</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ KUR'AN-I KERİM'İN MUHTEVASI <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kur'an-ı Kerim Nelerden Bahseder? ✓ Kur'an'dan Kıssalar ❖ YÜZÜNE OKUMA (*) <ul style="list-style-type: none"> ✓ Âl-i İmran Sûresi ✓ Nisâ Sûresi ✓ Mâide Sûresi ✓ ... <p>(*) Öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak yüzüne derslerinde Fatiha Sûresi'nden başlanarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan Yâsîn, Mülk Sûresi gibi sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ EZBERE OKUMA <ul style="list-style-type: none"> ✓ Duhâ Sûresi ✓ İnşirâh Sûresi ✓ Tîn Sûresi ✓ Alak Sûresi ✓ Kadir Sûresi ✓ Beyyine Sûresi ✓ Zilzâl Sûresi ✓ Âdiyât Sûresi ✓ Kâria Sûresi ✓ Tekâsür Sûresi ✓ Asr Sûresi ✓ Hümeze Sûresi ✓ Bakara Sûresi 1-5. Ayetler ✓ Bakara Sûresi 285-286. Ayetler ✓ Haşr Sûresi 21-24. Ayetler ✓ Yâsîn Sûresi ❖ TECVİD <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tecvitle İlgili Temel Kurallar Tekrarı ✓ Özel Bazı Tilavet Kuralları (Med, Kasr, İsmâm, Revm, Teshîl vb.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları. • Tecvidli Kur'an Okuma Rehberi, DİB Yayınları. • Kur'an Öğreniyorum, O. Egin, H. Öresin, DİB Yayınları. • Kur'an Yolu, DİB Yayınları. • https://kuran.diyamet.gov.tr/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencileri Kur'an-ı Kerim'i okuma ve Kur'an'ın temel mesajlarını anlama noktasında teşvik etmeye katkı sağlayacak çerçevede inanç, ibadet, ahlak, sosyal ilişkiler, dünya-ahiret dengesi, peygamber kıssaları vb. Kur'an-ı Kerim'in ana konuları ile ilgili kaynaklara dayalı özet bilgiler verilir. • Tefsir ve İslam Tarihi kaynaklarından istifade etmek suretiyle "Kur'an'dan Kıssalar" başlığı altında öğreticiler tarafından belirlenecek peygamberlerin hayatları, öğrencilerin seviyelerine uygun bir şekilde anlatılmak istenen temel mesajlar ve değerler merkeze alınarak işlenir. Kıssalarda anlatılmak istenen mesajların günlük hayatımızdaki anlamı üzerinde öğrencilerin düşünmesi ve konuşması sağlanır. • Yüzünden okumayı bilen öğrenciler Kur'an-ı Kerim'i talim üzere hatim etmeye yönlendirilir ve bu hususta öğretici tarafından gerekli rehberlik yapılır. • Öğretici, öğrencinin hazır bulunuşluğuna göre gerekli gördüğünde ezberlenecek sûreler arasında takdim-tehir yapabilir. • Ezberlenecek sûre öncelikle öğrenciye hatasız bir şekilde yüzünden okunarak öğrencinin ilgili dua ve sûreyi ezberlemesi sağlanır.
---	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• Programda tespit edilen ezberleri başarı ile gerçekleştiren öğrencilere gelişim düzeylerine uygun ilave ezberler verilebilir.• Tecvid kurallarının işlenişinde salt ve uzun teorik anlatımlardan kaçınılır. Kurallar teorik olarak kısa ve özlü bir anlatımdan sonra yüzüne okunacak sûrelerde uygulamalı olarak işlenir.
--	--	--

B. DİNİ BİLGİLER ÖĞRENME ALANI

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
DİNİ BİLGİLER-I	<p style="text-align: center;">İTİKAT</p> <ul style="list-style-type: none">❖ İNSAN VE DİN<ul style="list-style-type: none">✓ İnsanın Evrendeki Konumu✓ Dinin Tanımı✓ Dinin Kaynağı✓ Dinin İnsan Hayatındaki Yeri ve Önemi❖ İMAN VE İNSAN<ul style="list-style-type: none">✓ İmanın Tanımı ve Önemi✓ İmanın Türleri✓ Tasdik (İnanç-Davranış İlişkisi) Yönünden İnsanlar✓ İman Esasları (Âmentü)✓ Batıl İnanışlar, Hurafeler ve Din İstismarı❖ ALLAH'A İMAN<ul style="list-style-type: none">✓ Allah'ın Varlığı ve Birliği✓ Allah'ın Sıfatları✓ Esmâ-i Hüsnâ: Allah'ın Güzel İsimleri❖ MELEKLERE İMAN<ul style="list-style-type: none">✓ Meleklerin Özellikleri✓ Meleklerin Görevleri✓ Melekler Dışındaki Görünmeyen Varlıklar<ul style="list-style-type: none">• Cinler• Şeytan✓ Görünmeyen Varlıklarla İlgili Hurafe ve Batıl İnançlar	Dinim İslam, s. 11-79. 83-112.	<ul style="list-style-type: none">• İslam dininin özünü oluşturan temel ilkeler hakkında bilgiler verilir.• Sağlıklı bir dindarlık anlayışının oluşmasında sahih ve sağlam bilgiye dayanmanın önemine vurgu yapılır. İnternet, sosyal medya ve diğer kaynaklardan edinilen dini bilgilerin doğru olup olmadığının araştırılması gerektiğine dikkat çekilir. Ayrıca Başkanlığımızca hazırlanan yayınlar çerçevesinde, tarih boyunca dini istismar hareketlerinin birey ve toplum hayatı üzerindeki yıkıcı etkilerine değinilir.• Kelime-i Şehadet ve Kelime-i Tevhid'in anlamı üzerinde durularak müminin hayatındaki önemine değinilir.• "Tasdik Yönünden İnsanlar" konusu anlatılırken mümin, münafık, kâfir ve müşrik kavramları arasındaki farklara değinilir.• Mümin kavramı tanımlanırken müminin "güvenilir ve dürüst insan" anlamını da ifade ettiğine dikkat çekilir.• İtikat alanında tarihte yaşanmış ve öğrencinin manevi hayatının şekillenmesinde doğrudan bir katkısı bulunmayan teorik tartışmalara girilmekten kaçınılır.

			<ul style="list-style-type: none"> • Allah'a imanın temizlik, güven duygusu, cesaret, huzur, sorumluluk gibi bireyin hayatındaki merkezi rolüne atıfta bulunulur. • İtikat alanında tarihte yaşanmış ve öğrencinin manevi hayatının şekillenmesinde doğrudan bir katkısı bulunmayan teorik tartışmalara girilmekten kaçınılır. • Meleklerin özellikleri ve görevlerinin açıklanması yanında meleklerle imanın hayatımız açısından önemi belirtilir.
	<p style="text-align: center;">İBADET</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ İBADET VE MÜKELLEF <ul style="list-style-type: none"> ✓ İbadetin Tanımı, Amacı ve Önemi ✓ İbadetin İnsan Hayatına Katkıları ✓ Temel İbadetler <ul style="list-style-type: none"> • Namaz • Zekât • Oruç • Hac ✓ Mükellefin Davranışları ile İlgili Hükümler ❖ TEMİZLİK <ul style="list-style-type: none"> ✓ Temizliğin Birey ve Toplum Hayatındaki Yeri ✓ İslâm'ın Temizliğe Verdiği Önem ✓ Temizlik ve Çeşitleri ✓ Temizlik-İbadet İlişkisi ✓ İbadete Hazırlık Olarak Temizlik ✓ Abdest ✓ Gusül ✓ Teyemmüm ✓ Mesh 	<p>Dinim İslam, s. 25-54; s. 113-150.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • İbadetlerin; Allah'a karşı sevgi, saygı ve bir şükür duygusu olmasının yanında, kişinin beden ve ruh sağlığına, bireylerin birbirine sevgi ve saygı ile bağlanmalarına, yardımlaşma ve dayanışmalarına imkân veren; birey ve toplum ilişkilerinin iyi ve düzenli bir şekilde yürütmesine katkı sağlayan, insanı erdeme ve mutluluğa götüren kazanımlarına dikkat çekilir. • İbadet derslerinin, hem teorik hem de pratik yönü dikkate alınarak ibadetle ilgili konuların somutlaştırılması ve anlaşılır hale gelmesi için uygulamalara yer verilir. • “Mükellefin Davranışları İle İlgili Hükümler” konusu işlenirken mükellef kavramı üzerinde durulur, teklifi hükümlerden olan farz, vacip, sünnet, müstehap, mübah, haram, mekruh, müfsid kavramları konusunda öğrenciler bilgilendirilir.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kadınlara Özgü Bazı Haller ✓ Özürlünün Temizliği ❖ NAMAZ ✓ Namaz İbadetinin Önemi ✓ Namaz Çeşitleri ✓ Namazın Farzları ve Vacipleri ✓ Namazla İlgili Diğer Hükümler (Sünnetleri, Mekruhları vb.) ✓ Namazı Bozan Durumlar ✓ Namaz Vakitleri ✓ Namazın Kılınışı <ul style="list-style-type: none"> • Vakit Namazları • Cuma Namazı • Cenaze Namazı • Bayram Namazları • Teravih Namazı • Diğer Nafile Namazlar ✓ Sehiv ve Tilavet Secdesi ✓ Özel Durumlarda Namaz <ul style="list-style-type: none"> • Yolcu Namazı • Hasta Namazı • Namazların Cem'i ✓ Cami ve Cemaatle Namaz <ul style="list-style-type: none"> • Camilerin Toplumsal Rolü • Cami Âdâbı • Cemaatle Namaz ✓ Namaz İbadetinin İnsana Kazandırdıkları 		<ul style="list-style-type: none"> • İbadetlerle ilgili konularda öğrencilerin dini yaşantıları, ihtiyaçları, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak mezheplerin farklı görüş ve uygulamalarına yer verilir. Yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulur. • İslam'ın temizlik anlayışının ibadetlerle birlikte beden, elbise, mekân ve çevre temizliğini de kapsayan boyutunun olduğuna ve her bireyin bu konuda sorumlu davranması gerektiğine dikkat çekilir. • Namazın nasıl kılınacağı, namazın adap ve erkânı, cemaatle kılınan namazlar vb. konularda dersler işlenirken uygulamaya ağırlık verilerek konuların pekiştirilmesi sağlanır. • Caminin iç ve dış mekânları tanıtılırken mihrap, minber, kürsü vb. bölümlerin anlamları üzerinde durulur; cami adabı ile ilgili öğrencilerde farkındalık oluşturulur. <p>İbadetlerle ilgili konularda öğrencilerin dini yaşantıları, ihtiyaçları, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak mezheplerin farklı görüş ve uygulamalarına yer verilir. Yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulur.</p>
	<p style="text-align: center;">AHLAK</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ İSLAM'DA AHLAK ✓ Din-Ahlak İlişkisi ✓ Ahlakın Tanımı, Mahiyeti ve Kaynakları 	<p>Dinim İslam, s. 55-66; s. 151-190</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ahlak konuları işlenirken dersin teorik ve soyut olmaktan çıkarılması amacıyla öğrencilerin günlük hayatlarından

<ul style="list-style-type: none"> ✓ İslam Ahlakı ve Örf-Adet İlişkisi ✓ İslam'ın Ahlaka Verdiği Önem <ul style="list-style-type: none"> • Ahlakın Bireysel Kazanımları • Ahlakın Toplumsal Kazanımları • Ahlakın Evrensel Kazanımları ✓ İman, İbadet ve Ahlak İlişkisi <ul style="list-style-type: none"> • İman-Ahlak İlişkisi • İbadet-Ahlak İlişkisi ❖ İSLAM AHLAKININ ÖNGÖRDÜĞÜ MODEL İNSAN ✓ İslam Ahlakında İyi ve Övülen Tutum ve Davranışlar <ul style="list-style-type: none"> • Doğruluk • İnfak • Namuslu Olmak/İffeti Korumak • Emanete Riayet Etmek • Adil Olmak • Kardeşlik • Hoşgörü ve Bağışlama • Sabır • Alçakgönüllülük/Tevazu • Sözünde Durmak • Görgülü Olmak • İnsanlara İyi Davranmak ve Güzel Söz Söylemek • Yardımlaşmak ✓ İslam Ahlakında Kötü ve Yerilen Davranışlar <ul style="list-style-type: none"> • Cimrilik • İftira • Yapılan İyiliği Başa Karmak • Başkalarını Çekiştirmek/Gıybet • Kendini Beğenmişlik/Kibir • Bozgunculuk/İfsat 		<p>örnekler getirmelerine fırsat verilerek konunun somutlaştırılması ve zihinde kalıcı hale getirilmesi sağlanır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ahlaki davranışların kazanılmasında ve geliştirilmesinde ibadetlerin ve inanç esaslarının etkisi sürekli vurgulanır. • Ahlaki davranışların bireyin mutluluğu için önemi vurgulanırken toplumsal huzura katkıları da izah edilir. • İnsanı erdemli kılan ahlaki davranışların olumlu sonuçları belirtilerek bu nitelikleri kaybeden birey ve toplumların karşılaşabilecekleri olumsuzluklar Kur'an kıssaları başta olmak üzere ayetlerden, hadislerden, sahabe hayatından, İslam tarihi ve günlük hayattan örneklerle anlatılır. • İslam ahlakında iyi ve övülen tutum ve davranışlar konusu işlenirken sosyal sorumluluk bağlamında büyük öneme haiz kan bağıışı, organ bağıışı gibi konulara da değinilir. • Dinimizin övdüğü ve yediği davranışlar üzerinde durulurken Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şeriflerden örnekler getirilerek konuların temellendirilmesi sağlanır.
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Çekememezlik/Haset • Savurganlık/İsraf • Adam Öldürmek • Yalan Söylemek • Hırsızlık Yapmak • İnsanları Küçük Düşürmek • Gösteriş Yapmak/Riya • Zina ve Fuhuş • İçki ve Kumar • Bağımlılık (Madde, sosyal medya, teknoloji bağımlılığı vd.) • Büyücülük ve Büyüye Başvurmak • Rüşvet Almak ve Vermek 		
	<p style="text-align: center;">SİYER</p> <p>❖ PEYGAMBERLİK ÖNCESİ HZ. MUHAMMED</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre <ul style="list-style-type: none"> • Sosyal Hayat • Kültürel Hayat • Dini Hayat ✓ Hz. Muhammed ve Ailesi <ul style="list-style-type: none"> • Doğumu • Çocukluk Yılları ✓ Gençlik Çağı ve Sosyal İlişkileri <ul style="list-style-type: none"> • Hz. Muhammed'in Sosyal İtibarı • Seyahatleri • Erdemliler Birliğine Katılımı • Kâbe Hakemliği • Ticaretle Uğraşması ✓ Hz. Muhammed'in Evliliği ve Çocukları ✓ Kur'an-ı Kerim'e Göre Vahiy Öncesinde Hz. Muhammed 	<p>Dinim İslam, s. 67-82; s. 191-210.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatı, kronolojik anlatıma dayalı salt bilgi verme yerine örnek olay incelemesi, soru-cevap vb. metotlarla öğrencilerin peygamberimizi tanınması ve rol-model almasını hedefleyecek çerçevede O'nun örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenir, çıkarılması gereken mesajlar üzerinde durulur. • Hz. Peygamberin İslam'ı tebliğ ve davetinin ilkelerine vurgu yapılır, İslam'ın tebliğ edilmesinde takip edilen yol ve yöntemlerin Kur'an ve Sünnete uygun olması gerektiğine dikkat çekilir. • Âlemlere rahmet olarak gönderilen peygamberimizin (s.a.s) hayatı; örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenerek öğrencilerin Peygamberimizi (s.a.s) tanımaları ve model almaları hedeflenir. Bu bağlamda, O'nun müminler

	<p>❖ HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİĞİ: MEKKE DÖNEMİ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ İlk Vahiy ✓ İslam'a Davet ✓ İlk Müslümanlar ✓ Hz. Muhammed'e Yönelik Tepkiler ve Kur'an-ı Kerim'in Cevabı ✓ Müslümanlara Uygulanan İşkenceler, Sosyal Baskılar <ul style="list-style-type: none"> • Habeşistan'a Hicret • Mekke Halkının İnananları Boykotu • Hüzün Yılı • Taif'e Yolculuk ✓ İsrâ ve Mîraç Akabe Antlaşmaları 		<p>için teşkil ettiği üsve-i hasene rolüne, insanlığın kurtuluşu için vaz' ettiği evrensel ilkelere ve bu ilkelere duyulan ihtiyaca vurgu yapılır.</p>
<p>DİNİ BİLGİLER-II</p>	<p style="text-align: center;">İTİKAT</p> <p>❖ KİTAPLARA İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vahiy ve Vahye Olan İhtiyaç ✓ Kutsal Kitaplar ✓ Kur'an-ı Kerim <ul style="list-style-type: none"> • Kur'an-ı Kerim'in Bölümleri • Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Anlama İle İlgili Kavramlar • Kur'an-ı Kerim'in Muhtevası <p>❖ PEYGAMBERLERE İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Peygamberlik ve Peygamberlere Olan İhtiyaç ✓ Peygamberlerin Özellikleri ✓ Peygamberlerin Görevleri ✓ Mucize ✓ Bazı Peygamberlerin Hayatlarından Kesitler 	<ul style="list-style-type: none"> • Dinim İslam, s. 211-226; s. 321-336. • Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, s. 64-83. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kur'an'daki tüm emir ve yasakların, birey ve toplumun mutluluk ve huzurunu amaçladığı hususu; abdest, namaz, oruç, zekât, doğruluk, sözünde durma, temizlik, şefkat, merhamet, adalet gibi dinimizin emirleri ile dinimizce yasaklanan içki, hırsızlık, gıybet gibi hususlar üzerinden örneklendirilerek anlatılır. • Peygamberlerin iyi, güzel ve doğruyu anlatmak üzere Allah tarafından görevlendirilmiş örnek insanlar oldukları onların hayatlarından kesitler sunularak insanların peygamberlere olan ihtiyacı vurgulanır. • İnsanın yaptıklarından sorumlu tutulacağı açıklanır. Birbirimize karşı yaptığımız her davranışımızdan sorumlu olduğumuz ilkesinden yola çıkılarak Allah'a karşı da sorumlu

	<p>❖ AHİRETE İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ahirete İmanın Önemi ✓ Ölüm ve Ölümden Sonraki Hayatla İlgili Kavramlar ✓ Cennet ve Cehennem ✓ Ölüm ve Ötesi İle İlgili Yanlış İnanışlar ✓ Ahirete İmanın Bireye Kazandırdıkları <p>❖ KADER VE KAZAYA İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kader ve Kaza Kavramları ✓ Kader ve Kazaya İmanın Önemi ✓ İnsan ve Kader İlişkisi ✓ Kader, İrade ve İnsanın Sorumluluğu ✓ Kaderle İlgili Bazı Kavramlar ✓ Kader ve Kazaya İmanın Bireye Kazandırdıkları 		<p>olduğumuz ve yaptığımız her şeyden mutlaka sorumlu tutulacağımız öğrencilere fark ettirilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kadere imanın olaylar karşısında insanı dirençli kılması gibi faydaları üzerinde durulur. Kader inancının insanın sorumluluğunu ortadan kaldırmadığı hususu ayet ve hadislerden örnekler verilerek özellikle vurgulanır. ● Kaderle ilgili kavramlar başlığı altında tevekkül, rızık, başarı, afet, hastalık, ecel gibi hususlar açıklanır. ● İtikat alanında tarihte yaşanmış ve öğrencinin manevi hayatının şekillenmesinde doğrudan bir katkısı bulunmayan teorik tartışmalara girilmekten kaçınılır.
	<p style="text-align: center;">İBADET</p> <p>❖ ORUÇ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Oruç İbadetinin Önemi ✓ Oruçla İlgili Temel Kavramlar <ul style="list-style-type: none"> ● Sahur ● İmsak ● İftar ● Fidyeye ● Fıtır Sadakası ✓ Orucun Çeşitleri ✓ Ramazan Ayı ve Farz Olan Oruç ✓ Oruca Niyet ve Zamanı ✓ Oruç Tutmamayı Mübah Kılan Durumlar ✓ Orucu Bozan ve Bozmayan Durumlar <ul style="list-style-type: none"> ● Orucun Kazası ve Kazayı Gerektiren Durumlar 	<p>Dinim İslam, s. 227-248; s. 337-372.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● İbadetlerin; Allah'a karşı sevgi, saygı ve bir şükür duygusu olmasının yanında, kişinin beden ve ruh sağlığına, fertlerin birbirine sevgi ve saygı ile bağlanmalarına, yardımlaşma ve dayanışmalarına imkân veren; fert ve toplum ilişkilerinin iyi ve düzenli bir şekilde yürütmesine katkı sağlayan, insanı erdeme ve mutluluğa götüren kazanımlarına dikkat çekilir. ● Orucun sadece yeme-içmeyi terk etmek olmadığı, ahlaki güzelleştiren, sabrı, şükürü, kanaati vb. öğreten bir ibadet olduğu vurgulanır. ● Toplumun birlik, beraberlik, huzur, refah ve mutluluğunun sağlanmasına yönelik Allah'ın verdiği nimetlerin,

	<ul style="list-style-type: none"> • Orucun Kefâreti ve Kefâreti Gerektiren Durumlar ✓ Oruçlu İçin Mekruh Olan Durumlar ✓ Oruç İbadetinin Birey ve Topluma Kazandırdıkları <p>❖ İSLAMDA PAYLAŞMA VE YARDIMLAŞMA: ZEKÂT VE SADAKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem ✓ Kültür ve Medeniyetimizde Paylaşma ve Yardımlaşma ✓ Zekât İbadeti ve Önemi ✓ Zekâtla İlgili Temel Kavramlar ✓ Zekât Vermesi Gereken Kişiler ✓ Zekât Verilebilecek Kişiler ✓ Zekât Kimlere Verilmez? ✓ Zekât Verilecek Mallar ✓ Sadaka ✓ Zekât ve Sadaka İbadetinin Bireye ve Topluma Kazandırdıkları <p>❖ HAC VE KURBAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hac İle İlgili Temel Kavramlar ✓ Hac İle İlgili Mekânlar ✓ Haccın Yapılışı ✓ Hac Çeşitleri ✓ Umre İbadeti ✓ Kurban İbadeti ✓ Hac, Umre ve Kurban İbadetinin Bireye ve Topluma Kazandırdıkları <p>❖ DUA VE TÖVBE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dua Kavramı, Mahiyeti ve Önemi 		<p>zenginliklerin paylaşılmasının ve yardımlaşmanın önemine değinilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • İslam'da paylaşmanın önemi vurgulanarak sadece maddi kaynakların değil aynı zamanda toplumsal birlik ve beraberliği sağlayan sevinç ve üzüntülerin de paylaşılması gerektiğine işaret edilir. • İslam'ın iyilik ve vakıf medeniyeti anlayışından hareketle ecdadımız tarafından geliştirilen ve oldukça zengin bir çeşitliliğe sahip müesseselere değinilir. Bu kapsamda Diyanet İşleri Başkanlığımız ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın dünyanın dört bir yanında gerçekleştirdiği hayri hizmetlere işaret edilir. • Zekât ve sadakanın toplumsal dayanışma ve yardımlaşmaya ne gibi katkılar sağladığı örneklerle açıklanır. • Dinimizde, yapılan her türlü güzel davranışın sadaka hükmünde olduğu gerçeğine işaret edilerek günlük hayattan örneklerle konu zenginleştirilir. • Hac konusu işlenirken konunun gaye ve hikmet boyutu ön plana çıkarılarak rengi, ırkı, dili farklı olsa da müminin birey olarak büyük İslam toplumunun bir parçası olduğuna değinilir, sosyal statü farkının ortadan kalkarak bütün insanların eşit ve değerli olduğu duygusuna vurgu yapılır.
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'den Dua Örnekleri ✓ Tövbe Kavramı ve Mahiyeti ✓ Tövbenin İnsanın Hayatındaki Yeri ✓ Kur'an'dan Tövbe Örnekleri <p>❖ MÜBAREK GÜN VE GECELER</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Dua etmenin sadece ihtiyaç zamanında başvurulmuş bir eylem olmadığı, aksine bütün hayatı kuşatan başlı başına bir ibadet olduğu vurgulanır. • İbadetlerle ilgili konularda öğrencilerin dini yaşantıları, ihtiyaçları, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak mezheplerin farklı görüş ve uygulamalarına yer verilir. Yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulur. • Mübarek gün ve gecelerin dini-manevi hayatımızda dönüm noktası olabilecek fırsat ve kazanımları barındırdığı üzerinde durularak, söz konusu zaman dilimlerinin ihyâ edilmesinin önemi vurgulanır.
	<p style="text-align: center;">AHLAK</p> <p>❖ İSLÂM'IN TEMEL HAKLARA YAKLAŞIMI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ İnsan Hakları ve İslam ✓ Kul Hakkını Gözetmek ✓ Yaşama Hakkı ✓ Sağlık Hakkı ✓ Eğitim Hakkı ✓ İnanma ve İbadet Hakkı ✓ Özel Hayatın Gizliliği Hakkı ✓ Ekonomik Haklar <p>❖ GÖREV VE SORUMLULUKLARIMIZ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Allah'a Karşı Görev ve Sorumluluklarımız ✓ Peygamberlerimize Karşı Görev ve Sorumluluklarımız 	<p>Dinim İslam, s. 249-261; s. 263-282.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ahlak konuları işlenirken dersin teorik ve soyut olmaktan çıkarılması amacıyla öğrencilerin günlük hayatlarından örnekler getirmelerine fırsat verilerek konunun somutlaştırılması ve zihinde kalıcı hale getirilmesi sağlanır. • Ahlaki davranışların kazanılmasında ve geliştirilmesinde ibadetlerin ve inanç esaslarının etkisi sürekli vurgulanır. • Ahlaki davranışların bireyin mutluluğu için önemi vurgulanırken toplumsal huzura katkıları da izah edilir. • İslam'ın hak kavramına ve kul hakkı ile ilgili özel vurgusuna dikkat çekilir. Sosyal ve ticari hayatta, komşuluk ilişkilerinde,

<ul style="list-style-type: none">✓ Kendimize Karşı Görev ve Sorumluluklarımız✓ Ailemize Karşı Görev ve Sorumluluklarımız✓ Akrabalarımıza Karşı Görev ve Sorumluluklarımız✓ Çevremize Karşı Sorumluluklarımız✓ Vatanımıza Karşı Sorumluluklarımız✓ Mesleki Sorumluluklarımız✓ Âdâb-ı Muâşeret Kuralları✓ Mahremiyet Bilinci (Beden, Mekân, Bilgi vb.)✓ Kültür ve Medeniyetimizde Sevinç ve Üzüntülerin Paylaşılması (Hasta Ziyareti, Taziye, Düğün, Cenaze vb.) <p>❖ ÖRNEK ŞAHSİYETLERDEN DAVRANIŞ MODELLERİ</p>		<p>camii, trafik gibi ortak yaşam alanlarında karşılıklı hakların gözetilmesi gerektiğinin önemi üzerinde durulur.</p> <ul style="list-style-type: none">● Özel hayatın gizliliği hakkı konusu işlenirken sosyal medya kullanımında dikkat edilecek hususlar; sosyal medyanın doğru kullanılması, doğruluğu teyit edilmeyen bilgilere güvenmenin ve paylaşmanın oluşturduğu olumsuzluklara değinilir.● İnsanı erdemli kılan ahlaki davranışların olumlu sonuçları belirtilerek bu nitelikleri kaybeden birey ve toplumların karşılaşılabilecekleri olumsuzluklar Kur'an kıssaları başta olmak üzere ayetlerden, hadislerden, sahabe hayatından, İslam tarihi ve günlük hayattan örneklerle anlatılır.● Sosyal ilişkilerde kendimize nasıl davranılmasını istiyorsak hayatı birlikte paylaştığımız insanlara da aynı şekilde saygılı ve nezaket kuralları çerçevesinde davranmamız gerektiği vurgulanır. Ayrıca camii adabı, kılık-kıyafet, selamlaşma gibi hususlarla ilgili görgü kuralları anlatılır.● Sorumluluk sahibi olmanın önemi üzerinde durularak bizi yaratan Rabbimize, O'nu bizlere tanıtan Hz. Peygambere (s.a.s), varlık sebebimiz olan anne-babamıza, akrabalarımıza, komşularımıza, bu hayatı birlikte paylaştığımız insanlara, çevremize, tüm canlılara, üzerinde yaşadığımız vatanımıza karşı temel görev ve sorumluluklarımız açıklanır. Camii, trafik
---	--	---

			<p>vb. ortak yaşam alanlarında uyulması gereken toplumsal kuralları bilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Örnek şahsiyetlerden davranış modelleri başlığı altında tarih, kültür ve medeniyetimizde iz bırakmış örnek ve önder şahsiyetlerin hayatlarından rol model davranışlar öğrencilerle paylaşılır.
	<p style="text-align: center;">SİYER</p> <p>❖ HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİĞİ: MEDİNE DÖNEMİ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Medine'ye Hicret <ul style="list-style-type: none"> • Medine Yolculuğu • İlk Mescid, İlk Cuma ve İlk Hutbe • Hicretin Sosyal, Kültürel ve Tarihi Yansımaları ✓ Hz. Muhammed'in Medine'deki İlk Faaliyetleri ✓ Müşrikler, Yahudiler ve Hristiyanlarla İlişkiler (Savaşlar, Antlaşmalar, Gazve ve Seriyeler vb.) ✓ Mekke'nin Fethi ✓ İslam'a Davet ✓ Veda Haccı, Veda Hutbesi ve Evrensel Mesajlar ✓ Hz. Muhammed'in Vefatı <p>❖ HZ. MUHAMMED'İN KİŞİLİĞİ VE ÖRNEKLİĞİ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kur'an-ı Kerim'de Hz. Muhammed ✓ İslam'ın Doğru Anlaşılmasında Sünnetin Önemi ✓ Hz. Muhammed'in Örnek Ahlakı ✓ Hz. Peygamberden Davranış Örnekleri 	<p>Dinim İslam, s. 283-320; s. 373-404.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hz. Peygamberin hayatı işlenirken kronolojik anlatıma dayalı salt bilgi verme yerine, gündelik hayatından örnek davranış modelleri ortaya konularak çıkarılması gereken mesajlar üzerinde durulur. • Hz. Peygamberin İslam'ı tebliğ ve davetinin ilkelerine vurgu yapılır, İslam'ın tebliğ edilmesinde takip edilen yol ve yöntemlerin Kur'an ve Sünnete uygun olması gerektiğine dikkat çekilir. • Hz. Peygamber dönemindeki Bedir, Uhud, Hendek başta olmak üzere savaşlar konusu işlenirken, yapılan savaşların gerekçeleri kısaca belirtilir. • İslam'ın barış dini olduğu, Hz. Peygamberin rahmet elçisi olarak bütün insanlığa gönderildiği hususuna vurgu yapılır. Bu anlamda, dünyada oluşturulmak istenen olumsuz İslam imajına karşı öğrencilerde farkındalık oluşturulur. • Âlemlere rahmet olarak gönderilen peygamberimizin (s.a.s) hayatı; örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden

	<ul style="list-style-type: none">✓ Eğitimci Olarak Hz. Muhammed✓ Hz. Peygamber'in Eğitim ve Öğretimdeki İlkeleri		<p>işlenerek öğrencilerin Peygamberimizi (s.a.s) tanımaları ve model almaları hedeflenir. Bu bağlamda, O'nun müminler için teşkil ettiği üsve-i hasene rolüne, insanlığın kurtuluşu için vaz' ettiği evrensel ilkelere ve bu ilkelere duyulan ihtiyaca vurgu yapılır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Hz. Peygamberin (s.a.s) eş, baba, dede, komşu, akraba, arkadaş, eğitimci gibi farklı rolleri; ailesine, akrabalarına, arkadaşlarına, komşularına, çocuklara karşı göstermiş olduğu dürüst, merhametli, sabırlı, adaletli, çalışkan, vefalı vb. örnek tutum ve davranışları üzerinden anlatılır.
--	--	--	---

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
CUMA DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURLARI CUMA DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Diyanet İşleri Başkanlığımız, yasaların kendisine yüklemiş olduğu sorumluluklar çerçevesinde yediden yetmişe toplumun tüm kesimlerine yaygın din eğitimi hizmeti sunmaya devam etmektedir. Bu hizmetlerin sunulduğu mekânların başında Kur'an kursları gelmektedir. Söz konusu kurslarda vatandaşlarımız başta yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'i öğrenme olmak üzere; itikat, ibadet, ahlak, siyer gibi alanlarda temel düzeyde dini bilgiler eğitimi alarak manevi hayatlarına yön vermektedirler. İhtiyaç odaklı Kur'an kursları, yaz Kur'an kursları, hafızlık kursları, 4-6 yaş kursları gibi farklı programlar kapsamında çok sayıda vatandaşımız Başkanlığımız tarafından verilmekte olan yaygın din eğitimi hizmetlerinden istifade etme imkânı bulmaktadır.

Mevzuatta öngörülen şartları taşıması durumunda ihtiyaç duyulan yerlerde Kur'an kursları açılabilir. Kur'an kurslarının açıldığı yerlerde sağih ve sağlam kaynaklara dayalı dini bilginin yaygınlaşması sağlanmakta, sosyal yardımlaşma duyguları geliştirilmekte, birlik ve beraberliğe katkıda bulunulmakta, muhatap kitlenin kalıcı sosyal ilişkiler geliştirmesine vesile olmanın yanında milli ve manevi duyguların canlı kalmasında önemli roller üstlenilmektedir.

Dini, sosyal ve kültürel hayatımızın şekillenmesinde bazı zaman dilimlerinin özel bir yeri bulunmaktadır. Manevi gün ve geceler, ramazan-şerif, bayramlar ve cuma günleri bu zaman dilimlerinin başında gelmektedir. Bireylerin dini duyguları canlılık kazanmakta, toplumdaki dayanışma ve paylaşma duyguları bu zaman dilimlerinde artmaktadır. Bu bağlamda cuma günlerinin muhatapların ilgi ve ihtiyaç duyacağı nitelikteki Kur'an kursu programlarıyla değerlendirilmesi alana yönelik ihtiyacın karşılanmasına katkı sağlayacaktır.

Yaygın din eğitimi hizmetlerinin çeşitlendirilmesi, bu hizmetlerden daha fazla vatandaşımızın etkin bir biçimde istifade edebilmeleri amacıyla hazırlanan "İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Cuma Dersleri Öğretim Programı", gerek Kur'an kurslarındaki eğitim faaliyetlerine devam eden, gerekse kursumuzun bulunduğu mahallede olup da kurs faaliyetlerimize uzun süreli katılma imkânı bulamayan kardeşlerimize yönelik hazırlanmıştır. Muhataplarımızın ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alan bir yaklaşımla hazırlamaya çalıştığımız programla, dini bilgi ve kültürümüzden, İslam inancı ve ahlakından, Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatından, İslam tarihinde iz bırakmış önder ve örnek şahsiyetlerden, aile, eğitim ve sosyal hayatla ilgili farklı konularda bilgilerin sunulması hedeflenmektedir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Programla;

1. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları konusunda öğrencilerde bilgi ve bilinç oluşturmak,
2. Birlik-beraberliğimizin ve sosyal dayanışmanın önemli unsurlarından biri olan cuma gününün, anlamına uygun bir şekilde değerlendirilmesine katkı sağlamak,
3. Manevi hayatımıza yön veren duygu ve değerlerimizi, sağih ve sağlam dini bilgilerle temellendirmek,
4. İslam medeniyetinin temel özellikleri hakkında öğrencilerde farkındalık oluşturmak,
5. Öğrencilerin nitelikli zaman geçirmelerine katkıda bulunmak, hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Programın uygulanmasında, İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları takvimi esas alınacaktır.
2. Program haftada 2 saat olmak üzere toplam 34 haftadır.
3. Program cuma günleri öğleden önce veya öğleden sonra uygulanacaktır.
4. Cuma derslerine kursumuzun bulunduğu mahallede olup da kurs faaliyetlerimize uzun süreli katılma imkânı bulamayan halkımız da davet edilecektir.
5. Konuların işlenişinde programın genel amaçları ve muhatapların seviyeleri dikkate alınacaktır.
6. Konuların anlatımında teşvik edici, kuşatıcı, birleştirici, umut verici, bilgi ve hikmete dayalı bir irşat dili ve üslubu benimsenecektir.
7. Birlik beraberlik, birlikte yaşama ve kardeşlik hukuku daima vurgulanacak; ötekileştirici söylem, tutum ve davranışlardan uzak durulmasının önemine dikkat çekilecektir.
8. Programda yer verilen konular işlenirken, sade ve anlaşılır bir dil kullanılmasına özen gösterilecektir.
9. Öğrencilerin kazanmaları istenen temel bilgi ve becerilerin öğrencilerin gerçek yaşamdaki ihtiyaçlarıyla örtüşmesine dikkat edilecek, bu bağlamda konuların insan hayatına kattığı kazanımlara vurgu yapılacak, örneklerin günlük hayattan seçilmesine özen gösterilecektir.
10. Konuların Kur'an ve sünnet bütünlüğünde, sağih dini bilgiyi esas alan bir yaklaşımla ayet ve hadisler ışığında işlenmesine dikkat edilecektir.
11. Öğreticiler haftanın konusunu, program kapsamında tespit edilen Kur'an Yolu, Hadislerle İslam, İslam İlmihali, Sorularla İslam, Kur'an'dan Öğütler, Örnek Vaazlar I-II kaynaklarından yararlanarak derse mutlaka hazırlıklı gelecektir. Bu kapsamda haftanın hutbesi de incelenecektir.

- 12.** Programda yer alan konulara ilişkin sıralama örnek niteliğinde olup gerektiğinde öğretmenler, muhatapların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak konular arasında takdim-tehir yapabileceklerdir. Bu bağlamda ek konu başlıklarından da yararlanabileceklerdir. Ayrıca mübarek gecelerin olduğu haftalarda ise o gecenin önem ve fazileti işlenecektir.
- 13.** Öğreticiler öğrencilerin bilgi düzeylerini, ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alarak programın genel amaçları doğrultusunda muhtevanın sınırlarını belirleyebilecek; neyi, ne kadar ve nasıl işleyeceklerine kendileri karar verebileceklerdir.
- 14.** Eğitim sürecinin tüm unsurlarında, öğrencilerin insanı değerli kılan davranışlar konusunda farkındalık kazanmalarına katkı sağlayacak bir yaklaşım benimsenecektir.
- 15.** Konunun anlaşılmasına katkı sağlayacak ayet, hadisler başta olmak üzere uygun nitelikteki kıssa, şiir ve mesellerden faydalanılacaktır.
- 16.** Konuların anlaşılmasını kolaylaştıracak yazılı, görsel ve işitsel materyallerden yararlanılacaktır.
- 17.** Programla ilgili, uygun araç ve yöntemler kullanılarak tanıtım çalışmaları yapılacaktır.
- 18.** Programın icrasında, örnek program akışı esas alınacaktır.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

CUMA DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERS	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	CUMA DERSLERİ-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">● Hadislerle İslam, DİB Yayınları.● Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir, DİB Yayınları.● Kur'an'dan Öğütler, DİB Yayınları.
2. DÖNEM	CUMA DERSLERİ-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	<ul style="list-style-type: none">● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, DİB Yayınları.● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, DİB Yayınları.● İslam İlmihali, DİB Yayınları.● Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, Mehmet Bahçekapılı-Mehmet Dağ, DİB Yayınları.
TOPLAM				68 Saat	

IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

S. N.	KONULAR	KAYNAKLAR
1.	İstiâze ve Besmele	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, I, s. 58-59.• Hadislerle İslam, I, s. 159; 173.
2.	İslam'ın İki Kaynağı: Kur'an ve Sünnet	<ul style="list-style-type: none">• Hadislerle İslam, I, s. 95.• Kur'an'dan Öğütler, II, s. 124 vd.• Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 81, 99.
3.	Hız. Peygamberin Eşleri (s.a.s.): Müminlerin Anneleri	<ul style="list-style-type: none">• Hadislerle İslam, VI, s. 351.• Sahabe Hatıraları, DİB Yayınları s. 29-33; 39-41.
4.	Kur'an'ın Önsözü: Fâtiha Sûresi ve Tefsiri	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, I, s. 60.• Fâtiha ve Hucurât Sûrelerinin Meal ve Tefsiri, DİB. Yayınları.
5.	İman Esasları ve Müminin Hayatındaki Önemi	<ul style="list-style-type: none">• Hadislerle İslam, I, s. 529, 539,551, 563, 587, 597.• Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 43.
6.	Bakara Sûresi, 1-5. Ayetler ve Tefsiri	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, I, s. 68.
7.	Âyete'l-Kürsi Tefsiri	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, I, s. 398.• Hadislerle İslam, I, s. 209, II, s. 165.
8.	Âmenerresûlu Tefsiri (Bakara Sûresi 285-286. Ayetler)	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, I, s. 454.
9.	Huvellahullezi Tefsiri (Haşr Sûresi 22-24. Ayetleri)	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, V, s. 303.• Hadislerle İslam, I, s. 217.
10.	Hucurât Sûresi Tefsiri-I	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, V, s. 86.• Fâtiha ve Hucurat Surelerinin Meâl ve Tefsiri, DİB. Yayınları.• Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, s. 243.
11.	Hucurât Sûresi Tefsiri-II	<ul style="list-style-type: none">• Kur'an Yolu, V, s. 86.• Fâtiha ve Hucurât Surelerinin Meâl ve Tefsiri, DİB. Yayınları.• Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, s. 243.
12.	İlk İnsan ve İlk Peygamber: Hz. Âdem (a.s)	<ul style="list-style-type: none">• Hadislerle İslam, VI, s. 25.• Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, s. 203.
13.	Son Peygamber: Hz. Muhammed (s.a.s.)	<ul style="list-style-type: none">• Hadislerle İslam, VI, s. 215, 241, 251, 261, 445, 457, 477, 489, 501, 513, 525, 539, 559, 575.• Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 99.
14.	Hız. İbrahim (a.s) ve Tehvid Mücadelesi	<ul style="list-style-type: none">• Hadislerle İslam, VI, 37.• Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, s. 214.

15.	Hız. Yusuf (a.s): Sevgi, Merhamet ve İffet Peygamberi	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, VI, s. 49. ● Kur'an Yolu, III, s. 211. ● Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, s. 223.
16.	Hız. Lokman'ın (a.s) Öğütleri	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu, IV, s. 336.
17.	Namaz: Dinin Direği	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 149. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 169. ● Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, I, s. 45.
18.	Hac ve Umre: Rabbin Evine Yolculuk	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 343, 371. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 209. ● Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, I, s. 90.
19.	Zekât ve Sadaka: Yoksulun Hakkı	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 451; s. 483. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 195. ● Kur'an'dan Öğütler II, s. 315 vd. ● Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, I, s. 75.
20.	Oruç: Sabır Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 399. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 181.
21.	Kurban: Allah'a Yakın Olma Vesilesi	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 409. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 219.
22.	Aile: İnsanın Dünyadaki Cenneti	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, IV, s. 11, ● Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, I, s. 179. ● Aile Olmak, DİB Yayınları.
23.	Çocuk ve Gençlerle İletişim	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, VI, s. 387. ● Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, II, s. 321. ● Peygamberimiz ve Gençlik, s. 41, 129.
24.	Anne ve Baba: Cennetin İki Kapısı	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, IV, s. 177. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 371. ● Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, I, s. 166.
25.	Sıla-i Rahim: Akralalık Hukuku	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, IV, s. 189. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 349.
26.	Yetim: Toplumun Uhdesindeki Ağır Emanet	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, IV, s. 287.
27.	Komşu Hakkı: Cebrail'in Vasiyeti	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, IV, s. 335.

		<ul style="list-style-type: none"> • Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 381. • İnsani Sorumluluk Komşuluk, DİB. Yayınları.
28.	Helâl ve Haram: Allah'ın Kulları İçin Koyduğu Sınır	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, V, s. 81. • İslam Ahlakı Esasları, Lütfü Doğan, s. 59. • Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 42-55.
29.	Hayâ: İslam Ahlakının Özü	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, III, s. 215. • Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 555.
30.	Giyim Âdâbı: Takva Elbisesini Giyebilmek	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, VII, s. 479.
31.	Sabır ve Şükür	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, III, s. 203. • Kur'an'dan Öğütler II, s. 305 vd. • Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 330. • Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 337.
32.	İslam Güzel Ahlaktır	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, II, s. 79. • Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 281. • Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 148.
33.	Allah'ı Tesbih ve Zikir	<ul style="list-style-type: none"> • Kur'an'dan Öğütler II, s. 427-428 vd.
34.	Takva: Allah'a Karşı Sorumluluk Bilinci	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, III, s. 111. • Kur'an'dan Öğütler II, s. 360 vd. • Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 293.

EK KONULAR

S. N.	KONULAR	KAYNAKLAR
1.	Kıyamet Günü Allah'ın Arşının Gölgesinde Gölgelenen Yedi Sınıf İnsan	<ul style="list-style-type: none"> • Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 126.
2.	Kur'an'da Hz. Meryem	<ul style="list-style-type: none"> • Kur'an Yolu, III, s. 596-599; V, s. 412-413. • Kadın ve Aile, DİB Yayınları, s. 93.
3.	Cömertlik ve Yardımseverlik	<ul style="list-style-type: none"> • Hadislerle İslam, III, s. 245.
4.	Tevekkül: Allah'a Güvenmek	<ul style="list-style-type: none"> • Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 142. • Hadislerle İslam, III, s. 305.

5.	Sahabiler ve Hz. Peygamber: Sadakat ve İtaat	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, VI, s. 419, 433.
6.	Helal Kazanç: El Emeği, Göz Nuru, Alın Teri	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, V, s. 33. ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 202.
7.	İlim Payelerin En Üstünüdür	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, I, s. 371. ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 236.
8.	Manevi Hastalıklar	<ul style="list-style-type: none"> ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 46, 69, 81. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 535.
9.	Mübarek Vakitler: Allah'ın Rızasını Kazanma Fırsatları	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 265. ● DİA, "Kandil" Maddesi, XXIV/ s. 301.
10.	Birlikte Yaşama Ahlakı ve Kardeşlik Hukuku	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, III, s. 349. ● Hz. Peygamber ve Birlikte Yaşama Ahlakı, DİB. Yayınları. ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 302.
11.	Batıl İnanışların Manevi Hayatımıza Olumsuz Etkileri	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, I, s. 675. ● DİA, "Bidat" Maddesi, VI/129-131, "Hurâfe" Maddesi, XVIII/381.
12.	Abdest ve Gusül	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, II, s. 113, 127. ● İlmihal, I, s. 195, 204, DİB. Yayınları.
13.	Dua İbadetin Özüdür	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an'dan Öğütler II, s. 22 vd. ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 316. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 249.
14.	Dosdoğru Olmak: İstikamet	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an'dan Öğütler II, s. 40 vd. ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 258.
15.	İki Yüce Paye: Şehitlik ve Gazilik	<ul style="list-style-type: none"> ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 248. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 467.
16.	Tövbe ve İstiğfar	<ul style="list-style-type: none"> ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 216. ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 603.
17.	Birlik ve Beraberlik	<ul style="list-style-type: none"> ● Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 477.
18.	İslam Temizlik Dinidir	<ul style="list-style-type: none"> ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 191.
19.	İsraf ve Cimrilik	<ul style="list-style-type: none"> ● Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, II, s. 92.

20.	Ölüme Hazırlıklı Olmak	<ul style="list-style-type: none"> • Kur'an'dan Öğütler II, 244 vd., s. 88 vd. • Örnek Vaazlar, Lütfi Şentürk, I, s. 127. • Kürsüden Öğütler 52 Konuda Vaaz Örnekleri, s. 629.
-----	------------------------	---

V. ÖRNEK PROGRAM AKIŞI

PROGRAM AKIŞI		SÜRE	AÇIKLAMA
1.	Kur'an-ı Kerim Tilaveti	15 Dk.	Program Kur'an-ı Kerim tilavetiyle başlayacaktır. Yasin, Mülk, Fetih, Kehf, Nebe' Süreleri olabileceği gibi bunların dışında belirlenecek herhangi bir süre de olabilir. Kur'an tilavetinin 15 dakikayı geçmemesine özen gösterilir.
2.	Tövbe-İstiğfar Duası	5 Dk.	Kur'an tilavetinin ardından tövbe istiğfar duası okunur.
3.	Haftanın Konusu	60 Dk.	Muhatapların ihtiyaçlarına göre listeden belirlenen ve programda yer alan kaynaklar başta olmak üzere farklı kaynaklardan hazırlanan konunun sunumu yapılır.
4.	Değerlendirme ve Dua	10 Dk.	Konunun işlenmesinden sonra varsa sorular alınır. Program, kısa bir değerlendirme ve özet sonrasında yapılacak dua ile sonlandırılır.

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
AKAİD ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI AKAİD ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

İslam dini bireyin hem dünya hem de ahirette mutlu bir yaşam sürdürmesi için bütün zamanlara hitap eden ebedi hakikatler barındırmakta, insanlığa hiçbir dinde olmayan bir nizam ile seslenmektedir. Bu nizam içerisinde ferdin inanç, ibadet, ahlak vb. hayatının tamamı ile ilgili esaslar bulmak mümkündür. Zaman içerisinde bu esasları konu edinen müstakil ilim dalları oluşmuştur. İslam dininin inanç esaslarını ifade eden Akaid de bu ilim dallarından biridir.

Akaid alanının merkezini Allah'a inanç yani ulûhiyet oluşturmaktadır. Meleklerle iman, kitaplara iman, peygamberlere iman, ahirete iman, kaza ve kadere iman bu inanç ilkesi çerçevesinde anlam kazanır.

İnanç ve itikat, insanın bütün hayatını etkileyen bir motivasyon ve karaktere sahiptir. Sağlam bilgi ve metodolojiye dayanan inanç, medeniyetin inşasında ve gelişmesinde itici bir role sahipken, ilke ve metodolojiden uzak inanç ve düşünceler ise yıkıcı sonuçlara sebep olabilmektedir. Dolayısıyla inancın sağlam ve sahih temeller üzerine bina edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Toplumun din konusunda sağlam kaynaklara ve sahih bilgiye dayalı olarak aydınlatma görevi yasalarca kendisine tevdi edilen Diyanet İşleri Başkanlığımız, ülkemizin dört bir yanında açmış olduğu Kur'an kursları vasıtasıyla İslam dininin inanç esaslarının, bireyi ve toplumu birleştiren, toplumsal dayanışmaya katkı sunan bir unsur olarak benimsenmesi noktasında önemli görevler üstlenmektedir. Bu kurslarda farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşımıza yönelik çeşitli programlar uygulanmaktadır. Ağırlıklı olarak İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları çatısı altında hazırlanan ve çerçeve - esnek bir yapıda oluşturulan söz konusu programlar, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri günün gelişen ve değişen şartları doğrultusunda çeşitlendirilmektedir. Akaid Öğretim Programı da bu kapsamda geliştirilen çalışmalardan biridir.

Söz konusu programla, arzu eden vatandaşlarımıza İslam akaidi hakkında Kur'an-ı Kerim, hadis-i şerif, İslam medeniyetinin zengin düşünce tecrübesi ve birikimi göz önünde bulundurularak, bidat, hurafe ve batıl inançlardan uzak bilgiler sunulması hedeflenmektedir.

Programın hazırlanmasında; muhatap kitlenin bilişsel, sosyal ve duyuşsal yönden gelişimlerini dikkate alan, öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri kullanmayı öngören; bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran çerçeve - esnek öğretim programı anlayışı benimsenmiştir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları konusunda bilgi ve bilinç kazanmaları,
2. İslam akaidi ile ilgili temel düzeyde bir bilgi kazanmaları,

3. İslam akaidinin özelliklerini fark etmeleri,
4. Sağlıklı bir dini hayat için İslam akaidini öğrenmenin önemini kavramaları,
5. Günümüz toplumunda akaid alanında yaşanan sıkıntılarla ilgili bilgi sahibi olmaları,
6. İslam akaidinin temel meselelerini kavramaları, inançla ilgili sorulara cevap verebilmeleri,
7. İslam akaidinde Hz. Peygamberden günümüze kadar yaşanan süreç hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olmaları,
8. İman esaslarını bir bütün olarak içselleştirmeleri hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Konular Kur'an ve sünnet bütünlüğünde, sahih dini bilgiyi esas alan bir yaklaşımla işlenir.
2. Derste farklı kaynaklardan da yararlanılarak konularla ilgili gerekli hazırlık yapılır.
3. Öğretici, derse hazırlıklı gelmeleri için bir sonraki dersin konusu hakkında öğrencileri bilgilendirir.
4. Programın ilk haftasında alanın temel kavramları, kaynakları hakkında öğrencilere seviyelerine uygun sade ve özlü bilgiler verilir.
5. Tarihte yaşanmış ve öğrencinin manevi hayatının şekillenmesinde doğrudan bir katkısı bulunmayan itikadi tartışmalara girilmekten kaçınılır.
6. Dünyada İslam imajını zedeleyen, insanlarda İslam karşıtı düşüncelerin oluşmasına sebep olan ve dini kendi çıkarları yönünde kullanan dini görünümlü hareketlerin oluşturduğu tehditle ilgili öğrenciler bilgilendirilir.
7. Günümüz inanç problemleri ve inkârcı dini akımlar hakkında öğrenciler bilgilendirilir.
8. İnançla ilgili sorular ve cevapları üzerinde durulur.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

AKAİD ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERS	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	AKAİD-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">• “Akâid” maddesi, DİA.• İnanç Kitapları Serisi (9 Kitap/İslam’da İman Esasları, Allah’a İman Meleklerle İman, Kitaplara İman, Peygamberlere İman, Ahirete İman, Kadere İman, İlahi Adalet ve Rahmet Penceresinden Kötülük ve Musibetler, Çağdaş İnanç Problemleri), DİB Yayınları.• İlmihal I-II, DİB Yayınları.• İslam İlmihali, DİB Yayınları.• Dinim İslam, DİB Yayınları.• Hadislerle İslam Cilt I.• FETÖ ve DEAŞ Raporları, DİB Yayınları.
2. DÖNEM	AKAİD-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	
TOPLAM				68 Saat	

IV.KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR
AKAİD-I	❖ DİN-İMAN VE İSLAM ✓ Dinin Tanımı ve Dine Duyulan İhtiyaç ✓ Dinimiz İslam ✓ İman ve İslam ✓ İmanın Tanımı ve Kapsamı ✓ İcmâlî ve Tafsîlî İman ✓ Taklîdî ve Tahkîkî İman ✓ İman İle Amel Arasındaki Bağ ✓ İmanın Geçerli Olmasının Şartları ✓ Büyük Günah Kavramı ✓ Tasdik ve İnkâr Bakımından İnsanlar ✓ Küfür ve Şirk ✓ İman İle Küfür Arasındaki Sınır ✓ İnkârcı Akımlar ✓ Batıl İnanışlar, Hurafeler ve Din İstismarı	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'da İman Esasları, s. 38-64; 70-85. • İlmihal, I, s. 68-79.
	❖ ALLAH'A İMAN ✓ Allah'ın Varlığı ve Birliği ✓ İnsanın ve Kâinatın Yaratılışında Allah'ın Varlığına İşaret Eden Deliller ✓ Allah'ın Sıfatları ✓ Esmâ-i Hüсна: Allah'ın En Güzel İsimleri ✓ Ayet ve Hadisler Işığında Allah'ın Cennette Görülmesi ✓ İnsanın Sorumluluğu ✓ Dalâlet ve Hidayet ✓ Allah'a İmanın Birey ve Toplum Hayatındaki Etkileri	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'da İman Esasları, s. 67-70; 89-186. • İlmihal, I, s. 79-89.
	❖ Allah'a İman Konusu Bağlamında Bazı Sorular ve Cevapları	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'da İman Esasları, s. 186-199.
	❖ MELEKLERE İMAN ✓ Melek Kavramı ve Meleklerle İman ✓ Kur'an-ı Kerim'de Melekler ✓ Hadislerde Melekler ✓ Meleklerin Özellikleri ✓ Meleklerle İmanın Birey ve Toplum Hayatındaki Etkileri ✓ Görünmeyen Diğer Varlıklar	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'da İman Esasları, s. 199-253. • İlmihal, I, s. 92-98
	❖ Meleklerle İman Konusu Bağlamında Bazı Sorular ve Cevapları	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'da İman Esasları, s. 253-276.
AKAİD II	❖ KİTAPLARA İMAN ✓ Vahiy Nedir? ✓ Kutsal Kitaplar ✓ Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri ✓ Kitaplara İmanın Birey ve Toplum Hayatındaki Etkileri	<ul style="list-style-type: none"> • İslam'da İman Esasları, s. 279-294. • İlmihal, I, s. 99-105

	<p>❖ PEYGAMBERLERE İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vahyin Geliş Şekilleri ✓ Peygamberlere Olan İhtiyaç ✓ Kur'an-ı Kerim'de Zikredilen Peygamberler ✓ Peygamberlerin Sıfatları ✓ Peygamberlerin Görevleri ✓ Son Peygamber Hz. Muhammed ✓ Hz. Peygamberin Mucizeleri ✓ Mucize, ✓ Keramet, Meûnet, İstidrac, İhanet vb. Kavramlar 	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam'da İman Esasları, s. 297-385. ● İlmihal, I, s. 105-117.
	<p>❖ Peygambere İman Konusu Bağlamında Bazı Sorular ve Cevapları</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam'da İman Esasları, s. 385-396.
	<p>❖ AHİRETE İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kur'an'da Ahiret İnancı ✓ Hadislerde Ahiret İnancı ✓ Ahirete İmanın Birey ve Toplum Hayatındaki Etkileri ✓ Kabir ve Berzah Âlemi ✓ Ahiretle İlgili Kavramlar (Sûr, Ba's, Mizan, Haşr, Amel Defteri, Hesap, Şefaât, Sırat) ✓ Kıyamet ve Alametleri ✓ Cennet ✓ Cennet Nimetleri ve Cennetin Özellikleri ✓ Cehennem ✓ Cennet ve Cehennem Ebediliği 	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam'da İman Esasları, s. 399-468. ● İlmihal, I, s. 117-131.
	<p>❖ Ahirete İman Konusu Bağlamında Bazı Sorular ve Cevapları</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam'da İman Esasları, s. 469-488.
	<p>❖ KADER VE KAZAYA İMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kader ve Kaza Kavramları ✓ Kader ve Kazaya İmanın Müminin Hayatındaki Önemi ✓ İnsanın Sorumluluğu ve Kader ✓ Hidayet-Dalâlet ve Kader ✓ Belâ-Günah ve Kader ✓ Kaza ve Kaderle İlgili Yanlış Anlayışlar ✓ Tevekkül ✓ Ecel ✓ Rızık 	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam'da İman Esasları, s. 491-501. ● İlmihal, I, s. 131-140.
	<p>❖ Kaza ve Kadere İman Konusu Bağlamında Bazı Sorular ve Cevapları</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam'da İman Esasları, s. 502-507.

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
İLMİHAL ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURLARI İLMİHAL ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

İslam dini, bireyin dünya ve ahirette mutlu bir hayat sürmesi için inanç, ibadet, ahlak ve diğer konularla ilgili gerekli olan hususları vaz' etmiştir. Teşri olunan ilke ve hükümler çerçevesinde hareket edilmesi istenmiş, yasaklanan konulardan da uzak durulması emredilmiştir. Bireyin hayatının farklı alanlarına taalluk eden konularla ilgili zaman içerisinde çeşitli ilim dalları oluşmuştur. Örneğin bireyin inanç dünyası ile ilgili konuları akaid ilmi konu edinirken, muamelat, ukubat, ahval-ı şahsiyye ve günlük ibadet hayatını ise fıkıh ilmi konu edinmiştir. Nitekim fıkıh kısaca 'kişinin dünya ve ahiret hayatı için lehine ve aleyhine olan şeyleri bilme ilmi' olarak tanımlanmıştır.

Hayatın gereksinimlerinin artmasıyla birlikte fikhin meseleleri de çeşitlenmiştir. Fikhî meselelere ilişkin üretilen mufassal bilgilerin, vatandaşların ihtiyaç ve seviyelerini merkeze alan bir yaklaşımla, İslam'ın özellikle ibadet ve muamelat ile ilgili konularının ilmihal başlığı altında derlendiği özlü çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda fikhî ihtilaflara girilmekten kaçınılarak olabildiğince kesin ve net çözümlerin/bilgilerin sunulduğu özel bir tasnif türü ortaya konulmuş, insanların günlük dini hayatlarında namaz, oruç, zekât, hac, temizlik vb. meselelerde karşılaştıkları soru/sorunlarla ilgili Kur'an ve Sünnete uygun bir yaşam sürmeleri için bilgiler sunulmuştur.

İlmihal düzeyinde bilgi sahibi olma hususu, sağlıklı bir dini hayatın inşa edilmesi ve idame ettirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Dolayısıyla her mümin inandığı dinin ana kaynağı olan Kur'an, sünnet ve Hz. Peygamberden günümüze kadar oluşmuş olan zengin medeniyet tecrübesinden süzölmüş bilgileri öğrenmeye muhtaçtır. Diyanet İşleri Başkanlığımız bu gerçeklikten hareketle Kur'an kursları eğitimlerinde temel dini bilgiler alanına daima yer vermiştir.

Kur'an kurslarında yediden yetmişe farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşlarımıza yönelik çeşitli programlar uygulanmaktadır. Bu programların önemli bir kısmı İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları çatısı altında hazırlanmaktadır. Çerçeve - esnek bir yapıda oluşturulan söz konusu programlar muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri günün gelişen ve değişen şartları doğrultusunda çeşitlendirilmektedir. "İlmihal Öğretim Programı" da bu kapsamda hazırlanan programlardan biridir. Söz konusu programla arzu eden vatandaşlarımıza ibadetle ilgili İslam'ın temel kaynaklarına dayalı sahit ve sağlam bilgilerin verilerek muhatapların dini hayatlarının zenginleşmesine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları konusunda bilgi ve bilinç kazanmaları,
2. İlmihal bilgisine sahip olmanın Müslüman'ın günlük yaşamındaki önemini fark etmeleri,
3. İlmihallerde geçen temel konuları ve konulara ilişkin hükümleri farklı yönleriyle açıklamaları,
4. Manevi hayata yön veren duygu ve değerleri, sahih ve sağlam dini bilgilerle temellendirmeleri,
5. İslam fıkhında belli başlı ameli mezhepleri bilmeleri,
6. Öğrendiği bilgilerle ibadet hayatını zenginleştirmeleri hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Konular Kur'an ve sünnet bütünlüğünde, sahih dini bilgiyi esas alan bir yaklaşımla işlenir.
2. Derste farklı kaynaklardan da yararlanılarak konularla ilgili gerekli hazırlık yapılır.
3. Öğretici, derse hazırlıklı gelmeleri için bir sonraki dersin konusu hakkında öğrencileri bilgilendirir.
4. Programın ilk haftasında alanın temel kavramları, kaynakları hakkında öğrencilere seviyelerine uygun sade ve özlü bilgiler verilir.
5. Programda yer alan konulara ilişkin sıralama örnek niteliğinde olup gerektiğinde öğreticiler, muhatapların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak konular arasında takdim-tehir yapabilir.
6. İbadet derslerinin, hem teorik hem de pratik yönü dikkate alınarak ibadetle ilgili konuların somutlaştırılması ve anlaşılır hale gelmesi için uygulamalara yer verilir.
7. İbadetlerin bireysel ve toplumsal faydalarına ve hikmet boyutuna işaret edilir.
8. Konuların anlatımında öğrencilerin dini yaşantıları, ihtiyaçları, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak mezheplerin farklı görüş ve uygulamalarına yer verilir.
9. Günlük dini hayatı doğrudan ilgilendiren ilmihal konularında muhatapların ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak Hanefi ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına atıflar yapılır.
10. Fıkhi mezheplerin zenginlik olduğuna; İslam'ın yaşanmasında zaman, mekân ve şartlara göre kolaylık sağladığına vurgu yapılır.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

İLMİHAL ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERSLER	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	İLMİHAL-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">• “İlmihal” maddesi, DİA.• İlmihal I-II, DİB Yayınları.• İslam İlmihali, Lütfi Şentürk, Seyfettin Yazıcı, DİB Yayınları.• Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvalar, DİB Yayınları.• Büyük Şafii İlmihali, Halil Güneç, DİB Yayınları.• Şafii Fıkhı, Mehmet Keskin, DİB Yayınları.• Sıkça Sorulan Sorular (Namaz, Oruç, Zekât, Hac), DİB Yayınları.
2. DÖNEM	İLMİHAL-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	
TOPLAM				68 Saat	

IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR
İLMİHAL-I	<ul style="list-style-type: none"> ❖ TEMİZLİK ✓ Temizlik-İbadet İlişkisi ✓ Maddi ve Hükmi Temizlik ✓ Abdest ✓ Gusül ✓ Teyemmüm ✓ Kadınlara Mahsus Haller 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, I, s. 183-215.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ NAMAZ ✓ Namazın Mahiyeti ve Önemi ✓ Namazın Farzları ve Vacipleri ✓ Namazın Sünnet ve Adabı ✓ Namazı Aykırı Davranışlar ✓ Namazın Kılınışı ✓ Ezan ve Kamet ✓ Cemaatle Namaz ✓ Cuma Namazı ✓ Vitr Namazı ✓ Bayram Namazı ✓ Cenaze Namazı ✓ Nafile Namazlar ✓ Namazların Kazası ✓ Sehib ve Tilavet Secdeleri ❖ Namazla İlgili Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, I, s. 217-377.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ORUÇ ✓ Orucun Mahiyeti ve Önemi ✓ Orucun Çeşitleri ✓ Orucun Rükün ve Şartları ✓ Orucun Yasakları ✓ Orucun Kazası ❖ Oruçla İlgili Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, I, s. 379-415. ● Oruç: Sıkça Sorulan Sorular.
İLMİHAL -II	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZEKÂT ✓ Zekâtın Mahiyet ve Önemi ✓ Zekâtın Şartları ✓ Zekâta Tabi Mallar ✓ Zekâtın Ödenmesi ✓ Zekâtın Dağıtımı ✓ Zekât Vermenin Âdâbı ✓ Fıtır Sadakası ❖ Zekâtla İlgili Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, I, s. 419-509. ● Zekât: Sıkça Sorulan Sorular.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ HAC VE UMRE ✓ Haccın Mahiyeti ve Önemi ✓ Haccın Şartları ✓ Haccın Rükünleri ✓ Haccın Vacipleri ✓ Haccın Sünnetleri ve Âdâbı ✓ Haccın Çeşitleri 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, I, s. 511-569; II, s. 1-11. ● Hac: Sıkça Sorulan Sorular. ● Kurban: Sıkça Sorulan Sorular. ● Hac İlmihali.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umre ✓ Hac ve Umrenin Yapılışı ✓ Hac ve Umre İle İlgili Kurbanlar ✓ Hac-Umre Yasakları ve Cezalar ✓ İhsar ve Fevat ✓ Hacda Vekâlet ✓ Medine’de Mescid-i Nebevî’yi ve Peygamberimizin Kabrini Ziyaret ve Âdâbı ❖ Hacla İlgili Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları ❖ KURBAN ✓ Kurban İbadeti ve Önemi ✓ Kurbanla İlgili Hükümler ❖ Kurbanla İlgili Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları 	
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ KEFFARETLER 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, II, s. 13-20.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ADAK VE YEMİNLER 	<ul style="list-style-type: none"> ● İlmihal, II, s. 21-28.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ HARAMLAR VE HELALLER 	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam İlmihali, Lütfi Şentürk, DİB Yayınları. ● İlmihal, II, s. 29-193.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ GÜNCEL MESELELER/FIKHÎ SORULAR 	<ul style="list-style-type: none"> ● İslam İlmihali, Lütfi Şentürk, DİB Yayınları. ● İlmihal II, Komisyon, DİB Yayınları. ● Sorularla İslam, Komisyon, DİB Yayınları. ● Fetvalar, Din İşleri Yüksek Kurulu, DİB Yayınları.

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
TEFSİR ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI TEFSİR ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim Allah Teâla tarafından Cebrail vasıtasıyla Hz. Peygamber (s.a.s)'e 23 yıllık bir zaman diliminde indirilmiştir. Bu süre zarfında Hz. Peygamber, Allah'ın emirlerini müminlere tebliğ ediyor dinin doğru anlaşılması noktasında açıklamalarda bulunuyordu. Hz. Peygamber (s.a.s) tebliğ ve tebyîn ile birlikte, Allah'ın emir ve yasaklarını öncelikle bizzat kendisi hayatında uygulamaya koyarak ashabına örneklik teşkil ediyordu. Müslümanlar itikat, ibadet, ahlak vb. dini ve dünyevi hayatlarına dair karşılaştıkları sorunların çözümü için Hz. Peygamber hayatta iken ona müracaat ediyor, sorunun çözümünü birinci kaynaktan öğrenebilme imkânına sahip oluyorlardı.

Hz. Peygamberin vefatından sonra Müslümanlar Kur'an'ın en büyük müfessiri olan kaynaktan mahrum kalmışlardı. Zaman içerisinde hayatın gereksinimlerinin karmaşıklaşması, yeni ihtiyaçların ortaya çıkması, İslam coğrafyasının sınırları içine kadim medeniyetlere mensup insanların girmesi, farklı din ve kültürlerle karşılaşma, nasların anlaşılmasında çeşitli sorunlara sebep olmuştur. Bu noktada Kur'an'ın tefsirine olan ihtiyaç kendini bariz bir şekilde ortaya koymuştur. Bu sebeple müfessirler Kur'an ve sünnet bütünlüğü ekseninde günün gelişen ve değişen şartları, bütün ilim dallarındaki yenilikleri de göz önünde bulundurarak Kur'an'ı tefsir etmeye çalışmışlardır. Bu kapsamda ilk asırlardan günümüze kadar sayısız tefsirler yazılmıştır.

Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması, hayatını onunla anlamlandırılması sağlıklı bir dini hayatın inşa edilmesinde önemli rol oynamaktadır. Dolayısıyla her mümin, inandığı dinin ana kaynağını bilmeye, onun içindeki ilahi emir ve hikmetleri anlamaya muhtaçtır. Bu amaç ve gayenin gerçekleşmesine yönelik ilk asırlardan beri Müslümanlar tarafından çeşitli müesseseler geliştirilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığımız bünyesinde faaliyet gösteren Kur'an kursları da hiç şüphesiz bunların başında gelmektedir.

Kur'an kurslarında yediden yetmiş farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşlarımıza yönelik çeşitli programlar uygulanmaktadır. Bu programlardan önemli bir kısmı İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları çatısı altında hazırlanmaktadır. Çerçeve - esnek bir yapıda oluşturulan söz konusu programlar muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, günün gelişen ve değişen şartları doğrultusunda çeşitlendirilmektedir. Tefsir Öğretim Programı da bu kapsamda geliştirilen programlardan biridir. Söz konusu programla, arzu eden vatandaşlarımıza Kur'an-ı Kerim'in ana konuları ve temel mesajları ile ilgili bilgilerin sunulması, belli başlı sure ve ayetlerin manalarının anlaşılması ve bu doğrultuda muhatapların manevi hayatlarının zenginleşmesine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. Kur'an-ı Kerim'in insan hayatındaki önemini kavramaları,
2. Kur'an-ı Kerim'e karşı okuma, anlama, yaşama gibi temel görevlerini bilmeleri,
3. Kur'an-ı Kerim'in ana konuları ve temel mesajları hakkında bilgi sahibi olmaları,
4. Kur'an-ı Kerim'in anlam dünyasının zenginliğini fark etmeleri,
5. Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini kavramaları,
6. İbadetlerde ve günlük hayatta sıkça okunan dua ve kısa sûrelerin anlamlarını bilmeleri,
7. Kur'an-ı Kerim'den bazı sûrelerin meal ve tefsiri ile ilgili bilgi sahibi olmaları,
8. Öğrendiği tefsir bilgileri ile ibadet ve dini hayatını daha anlamlı hale getirmeleri,
9. Kur'an-ı Kerim'in meal ve tefsirini okuma alışkanlığı kazanmaları hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Konular, Kur'an ve sünnet bütünlüğünde, sahih dini bilgiyi esas alan bir yaklaşımla işlenir.
2. Derste farklı kaynaklardan da yararlanılarak konularla ilgili gerekli hazırlık yapılır.
3. Öğretici, derse hazırlıklı gelmeleri için bir sonraki dersin konusu hakkında öğrencileri bilgilendirir.
4. Programın ilk haftasında alanın temel kavramları, kaynakları hakkında öğrencilere seviyelerine uygun sade ve özlü bilgiler verilir.
5. Konuların sıralaması, örnek niteliğinde olup gerektiğinde öğreticiler, muhatapların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak konular arasında takdim-tehir yapabilir.
6. Ayetlerin tefsiri işlendikten sonra öğretici, okunan bölümü öğrencilerin düşüncelerine açar, onları düşünmeye, soru sormaya ve güncel değerler üretmeye teşvik eder.
7. Derste işlenen sûre/ayetlerin sebab-i nüzulu üzerinde de durularak, öğrencinin konuyu daha iyi kavraması sağlanır.
8. Ders işlenirken ayetlerin evrensel anlam ve değerlerine dikkat çekilir.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

TEFSİR ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERSLER	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	TEFSİR-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">• “Kur’an” maddesi, DİA.• “Tefsir” maddesi, DİA.• Kur’an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir, DİB Yayınları.• Hafız: Lafzın Hâmili Mananın Âmili, DİB Yayınları.• Kur’an-ı Kerim Meali, Komisyon, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.• Hak Dini Kur’an Dili, Elmalı M. Hamdi Yazır.• Namaz Sûrelerinin Türkçe Tercüme ve Tefsiri, A. Hamdi Akseki, DİB Yayınları.• Kur’an-ı Kerim’i Anlamak, DİB Yayınları.
2. DÖNEM	TEFSİR-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	
TOPLAM				68 Saat	

IV.KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR
TEFSİR-I	❖ KUR'AN-I KERİM TEFSİRİNE GİRİŞ ✓ Kur'an-ı Kerim'in Tanımı ✓ Hayat Kitabımız Kur'an ✓ Dinimizin Kur'an Öğrenmeye Verdiği Değer ✓ Tefsir İlmi İle İlgili Bazı Kavramlar (Tercüme, Tefsir, Meal, Te'vil vb.) ✓ Tefsir ve Meallerden Yararlanma İlkeleri ✓ Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları	<ul style="list-style-type: none"> ● "Kur'an" maddesi, DİA. ● "Tefsir" maddesi, DİA.
	✓ Fâtiha Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Fâtiha Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu, I, s. 58.
	✓ Fîl Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Fîl Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 689-691.
	✓ Kureyş Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Kureyş Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 693-694.
	✓ Mâûn Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Mâûn Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 696-698.
	✓ Kevser Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Kevser Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 700-702.
	✓ Kâfirûn Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Kâfirûn Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 704-705.
	✓ Nasr Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Nasr Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 707-708.
	✓ Tebbet Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Tebbet Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 710-712.
	✓ İhlâs Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● İhlâs Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 714- 717.
	✓ Felak Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Felak Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 719- 722.
	✓ Nâs Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Nâs Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 723-726.
	✓ Duhâ Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Duhâ Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 638-640.
	✓ İnşirâh Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● İnşirâh Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 642-644.
	✓ Tîn Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Tîn Sûresi'den Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 646-648.
	✓ Kadîr Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Kadîr Sûresi'den Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 658-660.
	✓ Beyyine Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Beyyine Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 663-666.
	✓ Zilzâl Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Zilzâl Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 668-670.
	✓ Âdiyât Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Âdiyât Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 672-673.
	✓ Kâria Sûresi <ul style="list-style-type: none"> ● Kâria Sûresi'nden Öğrendiklerimiz 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kur'an Yolu V, s. 675-676.

	✓ Tekâsür Sûresi • Tekâsür Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 678-680.
	✓ Asr Sûresi • Asr Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 682-684.
	✓ Hümeze Sûresi • Hümeze Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 686-687.
	✓ Bakara Sûresi 255 (Ayet'el-Kûrsî) • Bakara Sûresi 255 (Ayet'el-Kûrsî) Ayetinden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu I, s. 398-401.
	✓ Bakara Sûresi 285-286 (Amenerrasûlu) • Bakara Sûresi 285-286 (Amenerrasûlu) Ayetlerinden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu I, s. 454-456.
	✓ Haşr Sûresi 18-24 (Huvallahullezi) • Haşr Sûresi 18-24 (Huvallahullezi) Ayetlerinden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 301-304.
TEFSİR-II	✓ Yâsîn Sûresi • Yâsîn Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu IV, s. 475-516.
	✓ Mülk Sûresi • Mülk Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 416-426.
	✓ Nebe' Sûresi • Nebe' Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 535-542.
	✓ Fetih Sûresi • Fetih Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 65-83.
	✓ Hucurât Sûresi • Hucurât Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 86-101.
	✓ Rahmân Sûresi • Rahmân Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu V, s. 195-214.
	✓ Lokman Sûresi • Lokman Sûresi'nden Öğrendiklerimiz	• Kur'an Yolu IV, s. 331-345.
EK SÛRELER VE TEFSİRİ		
1.	Yusuf Sûresi	• Kur'an Yolu III, s. 211-267.
2.	İsrâ Sûresi	• Kur'an Yolu III, s. 457-531.
3.	Kehf Sûresi	• Kur'an Yolu III, s. 532-585.
4.	Meryem Sûresi	• Kur'an Yolu III, s. 588-621.
5.	Mü'minûn Sûresi (1-11. Ayetler Arası)	• Kur'an Yolu IV, s. 9-12.
6.	Nûr Sûresi	• Kur'an Yolu IV, s. 50-104.
7.	Furkân Sûresi (63-77. Ayetler Arası)	• Kur'an Yolu IV, s. 137-141.
8.	Ahzâb Sûresi	• Kur'an Yolu IV, s. 363-407.
9.	Vâkıa Sûresi	• Kur'an Yolu V, s. 215-232.
10.	Kıyâmet Sûresi	• Kur'an Yolu V, s. 504-512.

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
HADİS ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURLARI HADİS ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Vahyin ilk muhatabı ve mübelliği olması yönüyle Hz. Peygamber'in sözleri ve fiillerinin anlatımını içeren hadislerin Müslümanlar nezdinde büyük bir değere sahip olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Zira Hz. Peygamber, kendisine Allah'tan gelen vahiy olan Kur'an'ı insanlara iletmiş, onu yaşanan bir hayata dönüştürerek müminlerin Kur'an'a uygun bir şekilde nasıl yaşayacaklarını bizzat kendi örneğiyle göstermiştir. Bu gerçeklik, dinimizin Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber'in örneğini ifade eden sünnet olmak üzere iki temel kaynağını oluşturmaktadır. Hz. Peygamber'in örnek yaşantısı, gerek Kur'an'ı açıklama, gerekse Allah, insan, toplum, dünya, ahiret, din, bilgi, ahlak vb. konulara dair beyanları sahabeler tarafından onun hadisleri ve sünneti olarak muhafaza edilmiş ve sonraki kuşaklara aktarılmıştır. Hicri ilk asırdan itibaren yazılmaya başlanan hadisler, iki ve üçüncü asırlarda klasik kaynaklarını vermiş, İslam tarihi boyunca da hadis edebiyatı, onlarca eser türüyle en verimli bilgi alanlarından birini teşkil etmiştir.

Hadis edebiyatı içinde sünnetin insan davranışına örnek teşkil edecek numunelerini içeren müstakil eserler de kaleme alınmıştır. Toplumun eğitim ve irşadı açısından oldukça önemli olan bu eserlerde özellikle bireysel ve toplumsal hayatın çeşitli alanlarıyla ilgili olan hadisler bir araya getirilmiş ve Müslümanların itikat, ibadet, ahlak ve muamelat sahasında İslâm'ın yüksek umdelerine göre davranmalarını sağlamak hedeflenmiştir. Bu eserlerde İslam ahlakı ile ilgili konulara ayrıca önem verilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığımızca da bu kapsamda hadis alanında önemli bir yere sahip olan Sahîh-i Buhârî Muhtasarı Tecrid-i Sârih Tercüme ve Şerhi, Riyâzu's-Sâlihîn Tercümesi gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Sevgili Peygamberimizin çağlar üstü örneğini sade ve anlaşılır bir dille günümüz insanına ulaştırmayı amaçlayan "Hadislerle İslam" isimli eser hazırlanmış ve toplumun istifadesine sunulmuştur.

Farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşlarımızın istifade ettiği Kur'an kurslarımızda uygulanan eğitim programları incelendiğinde, Kur'an eğitiminin yanı sıra, Hz. Peygamber'in hadisleri ve sünneti ışığında O'nun örneğine yönelik konuların programlarda sıkça yer aldığı görülmektedir. "Hadis Öğretim Programı" da temel düzeyde hadis kültürüne sahip olunması, hadis ilminin temel kavramlarının bilinmesi ve Hz. Peygamber'in örnek hayatı hakkında farkındalık kazanılması amacıyla geliştirilmiştir.

Hadis Öğretim Programı, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, Başkanlığımızın yaygın din eğitimi stratejisi, uygulanmakta olan eğitim programlarının geri bildirimleri, anket uygulamaları, alanda

görev yapan uygulayıcıların görüş, öneri ve tecrübeleri göz önünde bulundurularak birim uzmanlarından oluşan komisyon çalışmaları marifetiyle hazırlanmıştır.

Programın hazırlanmasında; muhatap kitlenin bilişsel, sosyal ve duyuşsal yönden gelişimlerini dikkate alan, öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri kullanmayı öngören; bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran çerçeve - esnek öğretim programı anlayışı benimsenmiştir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. Hadis ilmiyle ilgili temel düzeyde bilgi sahibi olmaları,
2. Hz. Peygamberin (s.a.s) örnek hayatı ile ilgili bilinç ve farkındalık düzeyinin geliştirilmeleri,
3. İslam'ın anlaşılması ve yaşanmasında hadis ve sünnetin önemini kavramaları,
4. İslam'ın temel konularında hadislerden yararlanma ilkelerini bilmeleri,
5. Öğrendiği hadislerle, ibadetlerini ve hayatını daha anlamlı hâle getirmeleri,
6. Güzel ahlaka dair Peygamberimizin hayatından örnekler vermeleri hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Konular Kur'an ve sünnet bütünlüğünde, sahih dini bilgiyi esas alan bir yaklaşımla işlenir.
2. Derste farklı kaynaklardan da yararlanılarak konularla ilgili gerekli hazırlıklar yapılır.
3. Öğretici, derse hazırlıklı gelmeleri için bir sonraki dersin konusu hakkında öğrencileri bilgilendirir.
4. Öğrencilerin sünneti doğru anlamaları ve hayatlarını onunla anlamlandırmalarına yönelik etkinliklere yer verilir.
5. Programın ilk haftasında alanın temel kavramları, kaynakları hakkında öğrencilere seviyelerine uygun sade ve özlü bilgiler verilir.
6. Programda yer alan konulara ilişkin sıralama örnek niteliğinde olup gerektiğinde öğreticiler, muhatapların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurularak konular arasında takdim-tehir yapabilir.
7. Derste öncelikle öğretici tarafından hadislerin Arapça metinleri okunur, ardından tercümesi yapılarak açıklamalarına yer verilir.
8. Programın genel amaçları ve kredisi göz önünde bulundurularak ilgili konunun temel çerçevesini ortaya koyan hadisler öncelikle okunur ve temel mesajları vurgulanır, bölümde yer alan diğer hadisler ise detaylara girilmeden okunur.
9. Hadislerin isnadında geçen sahabiler hakkında kısa bilgilere yer verilir.

10. Öğrencinin konuyu daha iyi kavramasına katkı sağlamak amacıyla derste işlenen hadislerin sebeb-i vürûdu üzerinde de durulur.
11. Hadisler okunduktan sonra öğretici, okunan bölümü öğrencilerin düşüncelerine açar, onları düşünmeye, soru sormaya ve güncel değerler üretmeye teşvik eder.
12. Hadisten ne anlaşıldığı veya anlaşılması gerektiği; “Hadisten Öğrendiklerimiz” çerçevesinde değerlendirilir.
13. Öğrencilere ahlaki değerlerin kazanılmasında hadislerin rolü fark ettirilir.
14. Öğrenciler Peygamberimizi tanıma, hadis ve sünnetin dinî hayatımızdaki yerini kavrama, hadis ve sünnet ile ilgili yanlış telakkilerden uzak durma noktasında bilinçlendirilir.
15. Peygamber sevgisini ve ona bağlılıktaki samimiyeti yansıtan sevgi ve hürmet ifadelerinin kullanılmasına özen gösterilir.
16. Öğrenciler manevi hayatımıza yön veren ve Hz. Peygamber’in “cevâmiü’l-kelim” özelliğini yansıtan serlevha hadisleri ezberleme noktasında teşvik edilir.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

HADİS ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERS	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	HADİS-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">• “Hadis” ve “Sünnet” maddesi, DİA.• Hadislerle İslam, DİB Yayınları• Riyâzu’s-Sâlihîn, DİB Yayınları
2. DÖNEM	HADİS-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	
TOPLAM				68 Saat	

IV.KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR
HADİS-I	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sünnet ve Hadisin Tanımı ✓ Hadis İlmi İle İlgili Bazı Kavramlar ✓ Hadislerden Yararlanma İlkeleri ✓ Hadis Okuma Usul ve Esasları 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hadislerle İslam, I, s. 49-155. ● “Hadis” ve “Sünnet” maddeleri DİA.
	İstiâze ve Besmele	● Hadislerle İslam, I, s. 159-181.
	Hamdele ve Salvele	● Hadislerle İslam, I, s. 183-202.
	Âlemlerin Rabbi Olan Allah ve O’nun İsim ve Sıfatları	● Hadislerle İslam, I, s. 205-229.
	İnsan: Mükerrerem Varlık	● Hadislerle İslam, I, s. 281-290.
	Dünya: Ahiretin Tarlası	● Hadislerle İslam, I, s. 337-344.
	İnsanın Dünyadaki Görevi: Allah’a Kul Olmak	● Hadislerle İslam, I, s. 345-353.
	Din: İlahi Kılavuz	● Hadislerle İslam, I, s. 355-368.
	Bilgi: İlim İlim Bilmektir	● Hadislerle İslam, I, s. 371-384.
	Sünnet: Nebevî Kılavuz	● Hadislerle İslam, I, s. 411-424.
	Kelime-i Şehâdet: İslam’ın Temeli	● Hadislerle İslam, I, s. 489-501.
	Allah’a İman: Var Olmanın Gayesi	● Hadislerle İslam, I, s. 503-515
		Allah ve Resûlüne İtaat
Meleklerle İman		● Hadislerle İslam, I, s. 529-537.
Kitaplara İman		● Hadislerle İslam, I, s. 539-549.
Allah’ın Kitabı: Sözlerin En Güzeli		● Hadislerle İslam, I, s. 551-561.
Peygamberlere İman		● Hadislerle İslam, I, s. 563-585.
Ahirete İman		● Hadislerle İslam, I, s. 587-595.
Kaza ve Kader		● Hadislerle İslam, I, s. 597-607.
Mümin: İnanan ve Güven Veren Güzel İnsan		● Hadislerle İslam, I, s. 609-618.
Nifak ve Şirk		● Hadislerle İslam, I, s. 619-640.

	İnanç Zafiyetleri: Fal, Kehanet, Büyü, Uğursuzluk	● Hadislerle İslam, I, s. 675-689.
HADİS-II	Dua ve Tövbe	● Hadislerle İslam, II, s. 35-57; 91-102.
	Şükür ve Zikir	● Hadislerle İslam, II, s. 69-89.
	Abdest: İbadete Manevi Hazırlık	● Hadislerle İslam, II, s. 113-126.
	Namaz: Dinin Direği	● Hadislerle İslam, II, s. 149 158;173-196.
	Hac ve Umre: Rabbin Evine Yolculuk	● Hadislerle İslam, II, s. 343-351; 371-380.
	Oruç: Sabır Eğitimi	● Hadislerle İslam, II, s. 399-449.
	Zekât ve Sadaka: Yoksulun Hakkı	● Hadislerle İslam, II, s. 451-460; 483-496.
	Kurban: Allah'a Yakın Olma Vesilesi	● Hadislerle İslam, II, s. 509-520.
	Güzel Ahlak: İslam'ın Özü	● Hadislerle İslam, III, s. 11-20.
	Ameller Niyetlere Göredir	● Hadislerle İslam, III, s. 21-40.
	Takva: Allah'a Karşı Sorumluluk Bilinci	● Hadislerle İslam, III, s. 111-133.
	İhlas ve Samimiyet	● Hadislerle İslam, III, s. 135-145.
	Sabır	● Hadislerle İslam, III, s. 203-214.
	Hayâ ve İffet	● Hadislerle İslam, III, s. 215-234.
	Doğruluk ve Sadakat	● Hadislerle İslam, III, s. 235-244; 393-402.
	Cömertlik ve Misafirperverlik	● Hadislerle İslam, III, s. 245-268.
	Tevekkül	● Hadislerle İslam, III, s. 305-314.
	Kardeşlik Hukuku	● Hadislerle İslam, III, s. 349-367.
	Gıybet, İftira ve Tecessüs	● Hadislerle İslam, III, s. 427-438; 457-467; 479-488.
	İsraf	● Hadislerle İslam, III, s. 513-524.
İstismar: Dini ve İnsani Değerleri Şahsi Çıkarlara Alet Etmek	● Hadislerle İslam, III, s. 547-556.	
Faydasız İşlerden Uzak Durmak	● Hadislerle İslam, III, s. 557-565.	

	Haset	● Hadislerle İslam, III, s. 567-578.
	Riya ve Gösteriş	● Hadislerle İslam, III, s. 591-600.
	Aile: İnsanın Dünyadaki Cenneti	● Hadislerle İslam, IV, s. 11-60.
	Çocuk Terbiyesi	● Hadislerle İslam, IV, s. 141-150.
	Anne ve Baba: Cennetin İki Kapısı	● Hadislerle İslam, IV, s. 177-188.
	Sıla-i Rahim	● Hadislerle İslam, IV, s. 189-199.
	Beden Mahremiyeti	● Hadislerle İslam, IV, s. 251-262.
EK KONULAR		
1.	Ahde Vefa	● Hadislerle İslam, III, s. 293-304.
2.	Tevazu ve Kibir	● Hadislerle İslam, III, s. 327-336.
3.	Merhamet: Varlığın İlâhi Mayası	● Hadislerle İslam, III, s. 85-94.
4.	Dünya ve Ahiret Dengesi	● Hadislerle İslam, III, s. 621-640.
5.	Engellilik	● Hadislerle İslam, IV, s. 263-274.
6.	Yetim: Ağır Emanet	● Hadislerle İslam, IV, s. 287-296.
7.	Komşu Hakkı: Cebrail'in Vasiyeti	● Hadislerle İslam, IV, s. 335-344.
8.	Selamlaşma	● Hadislerle İslam, IV, s. 355-364.
9.	Haklara Riayet	● Hadislerle İslam, IV, s. 417-429.
10.	Emr-i Bi'l-Ma'ruf Nehy-i Ani'l-Münker	● Hadislerle İslam, IV, s. 459-470.
11.	Şehitlik ve Gazilik	● Hadislerle İslam, IV, s. 507-528.
12.	Ticaret Ahlakı ve Helal Kazanç	● Hadislerle İslam, V, s. 21-42.
13.	Helâl ve Haram	● Hadislerle İslam, V, s. 81-92.
14.	Hz. Peygamber (s.a.s): Son Elçi	● Hadislerle İslam, VI, s. 215-227.
15.	Ölüm ve Ahiret	● Hadislerle İslam, VII, s. 545-554; 567-587;609-647.
16.	Cennet ve Cehennem	● Hadislerle İslam, VII, s. 649-677.

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
SİYER ÖĞRETİM PROGRAMI

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURLARI SİYER ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Siret kelimesinin çoğulu olan siyer sözlükte; hal, durum, davranış, idare, yol, hareket, yürüme gibi anlamlara gelmektedir. Siret kelimesi, Hz. Peygamber (s.a.s) ve sahabe tarafından izlenen ve tutulan yol manasında kullanılırken, hicrî birinci asrın ortalarından itibaren de Hz. Peygamber (s.a.s) ve sahabenin hayatını ifade etmek için kullanılmaya başlamıştır. En kısa ifadesiyle Siyer ilmi ise; hayatı, şahsiyeti, yapmış olduğu işler, İslam'a davet ve tebliğde izlemiş olduğu yol, yaşadığı zaman ve coğrafyada Hz. Peygamber (s.a.s) ile ilgili olayları inceleyen bir bilimdir.

Hz. Peygamber'in hayatını kronolojik olarak, sebep-sonuç ilişkisi çerçevesinde bütüncül bir bakış açısıyla arka planını da dikkate alarak, geniş bir perspektifle incelemeyi amaçlayan Siyer ilmiyle ilgili yazılan eserlerde, pedagojik ilkelere uygun; üslup açısından ise sıkıcılıktan ve tekdüzelikten uzak, merak uyandırıcı, etkileyici ve sürükleyici bir dil kullanılarak Hz. Peygamberin hayatının anlatılmasına özen gösterilmesi daima vurgulanmıştır.

Toplumun din konusunda aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığımızın yaygın din eğitimi faaliyetlerini yürütmede en önemli vasıtalarından biri şüphesiz Kur'an kurslarıdır. Başkanlığımız; 4-6 yaş grubu Kur'an kursları, yaz Kur'an kursları, hafızlık Kur'an kursları, yaz Kur'an kursları, ihtiyaç odaklı Kur'an kursları vb. kurslar ile okul öncesinden başlayarak tüm yaş kategorilerine hizmet vermeye devam etmektedir.

Kur'an kurslarının eğitim programları incelendiğinde, Kur'an eğitiminin yanı sıra değerler eğitimi, itikat, ibadet gibi alanların da programlarda temel bir unsur olarak yer aldığı görülmektedir. Kur'an kursları eğitim programlarında yer alan eğitim alanlarının en önemlilerinden biri de Siyer'dir. Bu bakımdan, farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşlarımızın istifade ettiği Kur'an kurslarına devam eden öğrencilerin Hz. Peygamberin örnek hayatını ve şahsiyetini farklı boyutlarıyla öğrenmesi ve O'nu kendine rol model olarak hayatında uygulaması amacıyla "Siyer Öğretim Programı"nın hazırlanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Siyer Öğretim Programı, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, Başkanlığımızın yaygın din eğitimi stratejisi, uygulanmakta olan eğitim programlarının geri bildirimleri, alanda görev yapan uygulayıcıların görüş, öneri ve tecrübeleri göz önünde bulundurularak birim uzmanlarından oluşan komisyon çalışmaları marifetiyle hazırlanmıştır.

Programın hazırlanmasında; muhatap kitlenin bilişsel, sosyal ve duyuşsal yönden gelişimlerini dikkate alan, öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri kullanmayı öngören; bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran çerçeve - esnek öğretim programı anlayışı benimsenmiştir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. Hz. Peygamberin hayatını öğrenmenin, İslam'ı doğru anlama ve yaşamadaki rolü ve önemi hakkında farkındalık kazanmaları,
2. Hz. Peygamberin hayatını, O'nun hayatında meydana gelen önemli olayları tarihsel bağlamı içerisinde bilmeleri,
3. Hz. Peygamberi tanımaları ve onu kendine model almaları,
4. Hz. Peygamberin tebliğ sürecindeki stratejisini ve yaşadığı zorlukları kavramaları,
5. Hz. Peygamberin örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları hakkında bilgi ve bilinç kazanmaları,
6. Hz. Peygamberin örnek kişiliğinin bireysel ve toplumsal yansımalarını kavramaları,
7. Hz. Peygamberin çok yönlü liderliği hakkında bilgi sahibi olmaları hedeflenmektedir.

II. PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatı, kronolojik anlatıma dayalı salt bilgi verme yerine örnek olay incelemesi, soru-cevap vb. metotlarla öğrencilerin peygamberimizi tanıması ve rol-model almasını hedefleyecek çerçevede O'nun örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenir.
2. Derste farklı kaynaklardan da yararlanılarak konularla ilgili gerekli hazırlık yapılır.
3. Öğretici, derse hazırlıklı gelmeleri için bir sonraki dersin konusu hakkında öğrencileri bilgilendirir.
4. Programın ilk haftasında alanın temel kavramları, kaynakları hakkında öğrencilere seviyelerine uygun sade ve özlü bilgiler verilir.
5. Hz. Peygamberin hayatı işlenirken kronolojik anlatıma dayalı salt bilgi verme yerine, gündelik hayatından örnek davranış modelleri ortaya konularak çıkarılması gereken mesajlar üzerinde durulur.
6. Program uygulanırken öğrencilerin Peygamberimizi tanımaları ve O'nun hayatımızdaki yerini kavramaları hedeflenir.
7. Dersin anlatımında peygamber sevgisini ve O'na bağlılıktaki samimiyeti yansıtan kültür ve medeniyetimizden sevgi ve hürmete ilişkin örneklerle yer verilir.
8. Hz. Peygamberin İslam'ı tebliğ ve davetinin ilkelerine vurgu yapılır, İslam'ın tebliğ edilmesinde takip edilen yol ve yöntemlerin Kur'an ve Sünnete uygun olması gerektiğine dikkat çekilir.
9. İslam'ın barış dini olduğu, Hz. Peygamberin rahmet elçisi olarak bütün insanlığa gönderildiği hususuna vurgu yapılır. Bu anlamda, dünyada oluşturulmak istenen olumsuz İslam imajına karşı öğrencilerde farkındalık oluşturulur.

10. Âlemlere rahmet olarak gönderilen peygamberimizin (s.a.s) hayatı; örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenerek öğrencilerin Peygamberimizi (s.a.s) tanımaları ve model almaları hedeflenir. Bu bağlamda, O'nun müminler için teşkil ettiği üsve-i hasene rolüne, insanlığın kurtuluşu için vaz' ettiği evrensel ilkelere ve bu ilkelere duyulan ihtiyaca vurgu yapılır.

11. Hz. Peygamberin (s.a.s) eş, baba, dede, komşu, akraba, arkadaş, eğitimci gibi farklı rolleri; ailesine, akrabalarına, arkadaşlarına, komşularına, çocuklara karşı göstermiş olduğu dürüst, merhametli, sabırlı, adaletli, çalışkan, vefalı vb. örnek tutum ve davranışları üzerinden anlatılır.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

SİYER ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERSLER	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	SİYER-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">• “Siyer” maddesi, DİA.• Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, Prof. Dr. İbrahim Sarıçam, DİB Yayınları.
2. DÖNEM	SİYER-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	<ul style="list-style-type: none">• Hz. Muhammed ve Hayatı, Ali Himmet Berki, Osman Keskiöğlü, DİB Yayınları.• Hz. Muhammed’in Hayatı, Prof. Dr. Casim Avcı, Mevlâna İdris, DİB Yayınları.• Peygamberimizin Hayatı, İrfan Yücel, DİB Yayınları.• Hadislerle İslam, VI-VII, DİB Yayınları.• Mevlid-i Nebi Haftası Tema Kitapları, DİB Yayınları.
TOPLAM				68 Saat	

IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

DERSLER	KONULAR	KAYNAKLAR
SİYER-I	<ul style="list-style-type: none"> ❖ İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI ✓ Coğrafi Durum ve Siyasî Hayat ✓ Sosyal ve Kültürel Hayat ✓ Ekonomik Hayat ✓ Dini Hayat 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 19-56. ● Hz. Muhammed ve Hayatı, s. 7-26. ● Peygamberimizin Hayatı, s. 9-18.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİK ÖNCESİ HAYATI ✓ Hz. Muhammed'in Ailesi ✓ Hz. Muhammed'in Doğumu ✓ Fil Vak'ası ✓ Hz. Muhammed'in Çocukluğu ve Gençliği ✓ Hz. Hatice İle Evliliği ✓ Kâbe Hakemliği ✓ Hz. Muhammed'in (s.a.s) Peygamberlikten Önceki Hayatının ve Kişiliğinin Temel Özellikleri ✓ Dinî Hayatı 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 57-80. ● Hz. Muhammed'in Hayatı, s. 17-50.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ PEYGAMBERİMİZİN MEKKE DÖNEMİ ✓ İlk Vahiy ✓ İslâm'a Davet ve İlk Müslümanlar ✓ İslâm'a Davetine Karşı Tepkiler ✓ Muhalefet Sebepleri ✓ Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in Müslüman Oluşu ✓ Habeşistan'a Hicret ✓ Hâşimoğullarına Boykot ✓ Hüzün Yılı ✓ Taiflileri İslam'a Davet ✓ İsrâ ve Mi'raç ✓ Akabe Biatları ✓ Hz. Peygamber'in Mekke Dönemindeki Mesajına Toplu Bir Bakış 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 81-116. ● Peygamberimizin Hayatı, s. 47-88.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ PEYGAMBERİMİZİN KİŞİLİĞİ VE ÖRNEK AHLAKI ✓ Davetçiliği ✓ Doğruluğu ✓ Nezâketi ✓ Hayata İyimser Bakışı ✓ Alçak Gönüllülüğü ✓ Aşırılıklar Karşısındaki Tutumu ✓ Güvenilir Oluşu ✓ Adaleti ✓ Hoşgörüsü ✓ Cömertliği ✓ Yeniliklere Karşı Tutumu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 263-283. ● Hz. Muhammed'in Hayatı, s. 317-332.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ PEYGAMBERİMİZİN AİLE HAYATI ✓ Aile Reisi Olarak Hz. Muhammed 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 284-293.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Evlilikleri ✓ Çocukları 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed'in Hayatı, s. 274-285.
	<p>❖ PEYGAMBERİMİZİN MEDİNE DÖNEMİ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Medine'ye Hicret ✓ Hicret Esnasında Medine ✓ Kurumsallaşma Sürecinin Başlaması <ul style="list-style-type: none"> ● Mescid-i Nebevî ve Hz. Peygamber Döneminde Diğer Mescitler ● Suffe ● Yeni Bir Kardeşlik Sistemi ● Bir Arada Yaşama Tecrübesi (Diğer İnanç Mensuplarıyla İlişkiler) ✓ Hicretin İlk Yıllarında Diğer Bazı Önemli Gelişmeler 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 117-146. ● Hz. Muhammed ve Hayatı, s. 187-196.
SİYER-II	<p>❖ PEYGAMBERİMİZİN İSLÂM'A VE MÜSLÜMANLARA YÖNELİK SALDIRILARLA MÜCADELESİ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Müşriklerle İlişkiler <ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Peygamber, Barış ve Savaş ● İlk Seriyeler ve Gazveler ● Bedir Savaşı ● Uhud Savaşı ● Hendek Savaşı ✓ Hudeybiye Barış Antlaşması ✓ Mekke'nin Fethi ✓ Huneyn - Evtas Savaşları ve Taif Kuşatması ✓ Müşriklerle İlişkilerde Son Aşama ✓ Yahudilerle İlişkiler <ul style="list-style-type: none"> ● Hayberin Fethi ✓ Hristiyanlarla İlişkiler <ul style="list-style-type: none"> ● Mûte Savaşı ● Tebük Seferi ✓ Necran Hristiyanları 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 147-247. ● Hz. Muhammed ve Hayatı, s. 236-262; 273-289; 303-334; 343-352; 365-385. ● Peygamberimizin Hayatı, s. 229-236.
	<p>❖ TANITIM FAALİYETLERİ VE İSLÂM'IN YAYILIŞI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ İslâm'a Davet Mektupları ✓ İslâm'ın Yayılması Açısından Heyetlerin Önemi 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 248-262.
	<p>❖ PEYGAMBERİMİZ VE İDARE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ İdarede Hz. Peygamber'in Yeri ✓ İdarî Kurumlar 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 294-304.
	<p>❖ EKONOMİK FAALİYETLER</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hz. Peygamber ve Çalışma ✓ Ekonomik Düzenlemeler 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 305-313.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER ✓ Toplum Yapısı ✓ Eğitim ve Öğretim ✓ Aile ✓ Bayram Kutlamaları, Eğlence ve Düğünler ✓ Tıp ve Sağlık ✓ Edebiyat ✓ Çevre 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 314-333.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ HZ. PEYGAMBERDEN DAVRANIŞ ÖRNEKLERİ ✓ Hz. Peygamber ve Çocuklar ✓ Hz. Peygamber ve Gençler ✓ Hz. Peygamber ve Yaşlılar ✓ Hz. Peygamber ve Kadınlar ✓ Hz. Peygamber ve Yetimler, Şehit Aileleri, Gaziler ✓ Hz. Peygamber ve Fakirler ✓ Hz. Peygamber ve Özürlüler ✓ Hz. Peygamber ve Köleler 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 334-362.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ TOPLUMSAL SORUNLAR KARŞISINDA HZ. PEYGAMBER ✓ İhtilaf ve Çekişmeler ✓ Şiddet ✓ Zararlı Alışkanlıklar ve Ahlâkî Sorunlar ✓ Doğal Olaylar ve Afetler ✓ Hurafeler/Batıl İnanışlar 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 363-384.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ HZ. PEYGAMBER'İN SON GÜNLERİ VE VEFATI ✓ Veda Haccı ✓ Hz. Peygamber'in Vefatı ✓ Hz. Peygamber'in Mirası ✓ Hz. Peygamber'in Geçim Kaynakları ✓ Hz. Peygamber'in Medine Dönemi'ndeki Mesajına Toplu Bir Bakış 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 385-403.

**İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI
HAFTA SONU ÖĞRETİM PROGRAMI**

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI HAFTA SONU ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Başkanlığımızın yaygın din eğitimi anlayışını ifade eden, ‘sahih dini bilgi ve doğru bir yöntemle milletimizin manevi hayatına rehberlik etmek’ amacı doğrultusunda hizmet yürüten Kur’an kurslarında, yediden yetmiş farklı sosyo-kültürel ve eğitim geçmişine sahip vatandaşlarımıza yönelik çeşitli programlar uygulanmaktadır. Bu programların önemli bir kısmını ise, vatandaşlarımızın ihtiyaç ve beklentilerini dikkate alan bir anlayışla farklı yapı ve muhtevada hazırlanan “İhtiyaç Odaklı Kur’an Kursları Öğretim Programları” oluşturmaktadır. Çerçeve - esnek bir yapıda oluşturulan söz konusu programlar muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, günün gelişen ve değişen şartları doğrultusunda çeşitlendirilmektedir. “İhtiyaç Odaklı Kur’an Kursları Hafta Sonu Öğretim Programı” da bu kapsamda geliştirilen programlardan biridir. Söz konusu programla; Kur’an-ı Kerim ve temel dini bilgiler öğrenmek ya da mevcut bilgi ve becerilerini geliştirmek isteyen ancak, Kur’an kurslarına uzun süre katılma fırsatı bulamayan vatandaşlarımızın, Kur’an-ı Kerim’i doğru ve usûlüne uygun bir şekilde okumaları, namaz sûre ve duaları başta olmak üzere dua ve sûreler ezberlemeleri, okunan/ezberlenen dua/sûrelerin temel mesajlarıyla ilgili farkındalık kazanmaları; İslam dininin inanç, ibadet, ahlak esasları hakkında bilgi ve beceri sahibi olmaları, Hz. Peygamber’in (s.a.s) örnek hayatını tanımaları ve O’nu rol model almaları, sahih ve sağlam bilgiye dayalı sağlıklı bir dindarlık anlayışına sahip olmaları böylece kendisiyle ve toplumla olan ilişkilerinde bu anlayış çerçevesinde hareket etmelerine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

“İhtiyaç Odaklı Kur’an Kursları Hafta Sonu Öğretim Programı”, muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, Başkanlığımızın yaygın din eğitimi stratejisi, uygulanmakta olan eğitim programlarının geri bildirimleri, alanda görev yapan uygulayıcıların görüş, öneri ve tecrübeleri göz önünde bulundurularak birim uzmanları ve komisyon çalışmaları marifetiyle hazırlanmıştır.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. Kur’an-ı Kerim’i temel düzeyde doğru ve usûlüne uygun olarak okumaları,
2. Kur’an-ı Kerim’den bazı sûreleri; ibadetlerde ve günlük hayatta sıkça okunan duaları ezberlemeleri,
3. Ezberledikleri sûrelerin anlamları ve temel mesajları hakkında farkındalık kazanmaları,
4. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlâk esaslarını bilmeleri,
5. Abdest, namaz, oruç, zekât gibi ibadetleri, doğru bir şekilde yerine getirebilecek düzeyde öğrenmeleri,
6. Kendisine, çevresine ve bütün canlılara karşı inanç, ibadet ve ahlak bütünlüğü içerisinde davranmanın önemini fark etmeleri,
7. İslam ahlakını yansıtan güzel tutum ve davranışlar geliştirmelerine katkı sağlanması,
8. Peygamberimizin (s.a.s) hayatını bilmeleri, kişiliğini ve ahlakını örnek almaları hedeflenmektedir.

II.PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Programda yer alan konular muhatabın seviyesi, programın genel amaçları ve uygulama ilkeleri çerçevesinde işlenir.
2. Kur'an-ı Kerim'in bir hayat kitabı olduğu ve insanın yaratılış gayesine uygun hareket etmede rehberliği hususunda temel bir bilinç kazandırılması amaçlanır.
3. Öğrenciler tarafından harflerin doğru ve düzgün bir şekilde telaffuz edilmesine özen gösterilir.
4. Kur'an okumayı bilen öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak yüzüne derslerinde Fâtihâ Sûresi'nden başlanıp hatim takip edilebileceği gibi Yasîn, Mülk Sûresi vb. öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilir.
5. Programda tespit edilen ezberleri başarı ile gerçekleştiren öğrencilere gelişim düzeylerine uygun ilave ezberler verilebilir.
6. Ezber konularında devamlılığın sağlanması amacıyla, ezberlemede güçlük çekilen sûrelerde öğretici tarafından gerekli görülmesi durumunda sûreler arasında takdim-tehir yapılabilir.
7. Tecvid kuralları teorik olarak kısa ve özlü bir anlatımdan sonra yüzüne okunacak sûrelerde uygulamalı olarak işlenir.
8. Tecvid kurallarının yerleşmesi için yüzüne okunan yerlerde her öğrenciye uygulama fırsatı verilir.
9. Kur'an öğretiminde 'metnin görsel sunumu, örnek okuyuşlar, bireysel okumalar, toplu tekrarlar, okuyuşun değerlendirilmesi' gibi öğretim teknikleri etkin bir şekilde kullanılır.
10. Yüzüne veya ezbere okunan sûrelerin anlamları ve mesajları üzerinde durulur.
11. Kursa devamlılığın sağlanmasında motive edici bir unsur olan Kur'an-ı Kerim'i hatim etmeleri konusunda öğrenciler teşvik edilir.
12. Konu çeşitliliği ve zaman yönetimini dikkate alarak öğretim sürecinde detaylı anlatımlardan kaçınılır.
13. İman ile ilgili hususların soyut kavramlardan oluştuğu dikkate alınarak öğrencilerin ihtiyaçlarına göre konuların yoğunluğu ayarlanır, soyut tartışma ve polemiklerden özenle kaçınılır.
14. İslam'ın tevhid, fitrat ve sevgi dini olması, akla önem vermesi, aşırılıklardan uzak olması, evrenselliği gibi özellikleri hadis ve ayetlerden örneklerle temellendirilir.
15. İbadetlerin; Allah'a karşı sevgi, saygı ve bir şükür duygusu olmasının yanında, kişinin beden ve ruh sağlığına, fertlerin birbirine sevgi ve saygı ile bağlanmalarına, fert ve toplum ilişkilerinin iyi ve düzenli bir şekilde yürütmesine katkı sağlayan, insanı erdeme ve mutluluğa götüren kazanımlarına dikkat çekilir.
16. Ahlak konuları işlenirken dersin teorik ve soyut olmaktan çıkarılması amacıyla öğrencilerin günlük hayatlarından örnekler getirmelerine fırsat verilerek konunun somutlaştırılması ve zihinde kalıcı hale getirilmesi sağlanır.
17. Peygamberimizin (s.a.s) hayatı; O'nun örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenerek öğrencilerin peygamberimizi (s.a.s) tanımaları ve rol model almaları hedeflenir.

III. DERS VE KREDİLER TABLOSU

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI HAFTASONU ÖĞRETİM PROGRAMI					
DÖNEM	DERSLER	HAFTA	KREDİ	TOPLAM KREDİ	YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR
1. DÖNEM	KUR'AN-I KERİM-I	18 Hafta	Haftada 2 Saat	36 Saat	<ul style="list-style-type: none">• Elif-Bâ, DİB Yayınları.• Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları.• Tecvidli Kur'an Okuma Rehberi, DİB Yayınları.• Dinim İslâm, DİB Yayınları.• Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir, DİB Yayınları.• Hz. Muhammed'in Hayatı, Prof. Dr. Casim Avcı, Mevlana İdris, DİB Yayınları.• Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, Mehmet Bahçekapılı-Mehmet Dağ, DİB Yayınları.• Peygamberimizin Hayatı, İrfan Yücel, DİB Yayınları.• İslam İlmihali, Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı, DİB Yayınları.• İlmihal I-II, DİB Yayınları.• Dini Kavramlar Sözlüğü, DİB Yayınları.• Şafii Fıkhı, Mehmet Keskin, DİB Yayınları.
	DİNİ BİLGİLER-I		Haftada 2 Saat	36 Saat	
2. DÖNEM	KUR'AN-I KERİM-II	16 Hafta	Haftada 2 Saat	32 Saat	
	DİNİ BİLGİLER-II		Haftada 2 Saat	32 Saat	
TOPLAM		34 HAFTA	4 SAAT	136	

IV. KONU VE KAYNAKLAR TABLOSU

A. KUR'AN-I KERİM ÖĞRENME ALANI

DERS	KONULAR
KUR'AN-I KERİM-I	<ul style="list-style-type: none">❖ KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA✓ Dinimizin Kur'an Öğrenmeye Verdiği Değer✓ Kur'an Bizim Hayat Kitabımız✓ Kur'an-ı Kerim Nelerden Bahseder?✓ Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Anlamanın Önemi✓ Kur'an-ı Kerim'i Anlama İlgili Bazı Kavramlar (Meal, Tefsir vb.)✓ Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni (Âyet, Sûre, Hizip, Cüz ve İşâretleri)✓ Kur'an Tilaveti İle İlgili Bazı Kavramlar (Tecvit, Hatim vb.)❖ KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ✓ Harfler ve Özellikleri✓ Harfler ve İsimleri✓ Harflerin Yazılışları✓ Harflerin Mahreçleri✓ İnce ve Kalın Sesli Harfler✓ Harflerin Okunuşu✓ Harekeler: Üstün, Esre, Ötre✓ Harflerin Cezimli Okunuşu✓ Harflerin Uzatılarak Okunuşu✓ Harflerin Şeddeli Okunuşu✓ Harflerin Tenvinli Okunuşu✓ Okunuşla İlgili Özel Durumlar (Okunmayan Elif vb.)✓ Çeker İşareti✓ Zamir✓ Elif Lâm Takısı✓ Lafzatullahın Okunuşu✓ Hurûf-u Mukattaa❖ YÜZÜNE OKUMA✓ Fatıha Sûresi✓ Bakara Sûresi✓ ...(NOT: Öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak yüzüne derslerinde Fatıha Sûresi'nden başlanarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan Yâsîn, Mülk Sûresi gibi sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.)❖ EZBERE OKUMA✓ Sübhâneke Duası (*)✓ Tahıyyât Duası (*)✓ Salli-Bârik Duaları (*)✓ Rabbenâ Atina-Rabbenâğfirli Duaları✓ Kunut Duaları (*)✓ Âmentü Duası✓ Ezan, Kamet✓ Yemek Duası✓ Fâtıha Sûresi✓ Kevser Sûresi✓ İhlâs Sûresi✓ Asr Sûresi✓ Fil-Nâs Arası Sûreler✓ Elif-Lâm-Mîm (Bakara/1-5)

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ayete'l-Kürsî (Bakara/255) ✓ Âmene'r-Resûlü (Bakara 285- 286) ✓ Haşr Sûresi Son Üç Ayeti ❖ TECVİD ✓ Tecvidin Tanımı, ✓ Tecvidin Amacı ve Önemi ❖ Tecvid İle İlgili Temel Kurallar ✓ Medlerle İlgili Kurallar <ul style="list-style-type: none"> • Medd-i Tabîî • Medd-i Muttasıl • Medd-i Munfasıl • Medd-i Ârız • Medd-i Lâzım • Medd-i Lîn ✓ Tenvin ve Sâkin Nûn'la İlgili Kurallar <ul style="list-style-type: none"> • İhfâ • İzhâr • İklâb • İdgâm-ı Mea'l-ğunne • İdgâm-ı Bilâ-ğunne ✓ İdgâm-ı Misleyn ✓ İdgâm-ı Mütecâniseyn ✓ İdgâm-ı Mütেকâribeyn ✓ İdgâm-ı Şemsiyye ✓ İdgâm-ı Kameriyye ✓ Sâkin Mim'le İlgili Kurallar ✓ Kalkale ✓ Râ Harfî İle İlgili Kurallar ✓ Lafzatullah ✓ Zamir ✓ Sekte ✓ Vakıf ve Vakıf İşaretleri
<p>KUR'AN-I KERİM-II</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ YÜZÜNE OKUMA ✓ Âl-i İmrân Sûresi ✓ Nisâ Sûresi ✓ Mâide Sûresi ✓ ... (NOT: Öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.) ❖ EZBERE OKUMA ✓ Dua ve Kısa Sûrelerin Tekrarı ✓ Duhâ-Fil Arası Sûreler ✓ Ezan ve Kamet ✓ Ezan Duası ✓ Yasin Sûresi ✓ Mülk Sûresi ✓ Nebe' Sûresi ❖ TECVİT ✓ Tecvitle İlgili Temel Kurallar Tekrarı ✓ Özel Bazı Tilavet Kuralları (Med, Kasr, İşmâm, Revv, Teshîl vb.)

B.DİNİ BİLGİLER ÖĞRENME ALANI

DERS	KONULAR
DİNİ BİLGİLER-I	<ul style="list-style-type: none">❖ DİN, İMAN VE İNSAN✓ Dinin İnsan Hayatındaki Yeri ve Önemi✓ İmanın Tanımı ve Önemi✓ Kelime-i Tevhit ve Kelime-i Şehadet✓ Tasdik Yönünden İnsanlar (Mümin, Münafık, Kâfir, Müşrik)✓ İman ve İslam'ın Esasları❖ TEMİZLİK VE İBADET✓ Dinimizin Temizliğe Verdiği Önem✓ Temizliğin Fert ve Toplum Hayatındaki Yeri✓ Temizlik-İbadet İlişkisi❖ ABDEST, GUSÛL, TEYEMMÛM✓ Abdest-Gusül ve Teyemmümle İlgili Hükümler✓ İbadetin Tanımı ve Önemi❖ NAMAZ✓ Namaz İbadeti ve Namazla İlgili Hükümler✓ Namazın Farzları, Vacipleri, Sünnetleri✓ Namazı Bozan Durumlar✓ Namazların Kılınışı✓ Namaz İbadetinin Bireysel ve Toplumsal Açından Kazandırdıkları❖ ORUÇ✓ Oruç İbadeti ve Oruçla İlgili Hükümler✓ Oruçla İlgili Temel Kavramlar✓ Oruç Tutmamayı Mübah Kılan Durumlar✓ Orucu Bozan ve Bozmayan Durumlar✓ Oruç İbadetinin Bireysel ve Toplumsal Açından Kazandırdıkları❖ İSLAM GÜZEL AHLAKTIR✓ Haklarımız ve Sorumluluklarımız✓ Kendimize/Ailemize/Akrabalarımıza/Çevremize/Canlılara/Vatanımıza Karşı Görev ve Sorumluluklarımız✓ Âdâb-ı Muaşeret/Görgü Kuralları✓ İslam Ahlakında İyi ve Övülen Tutum ve Davranışlar✓ İslam Ahlakında Kötü ve Yerilen Tutum ve Davranışlar❖ HZ. MUHAMMED'İN KİŞİLİĞİ VE ÖRNEKLİĞİ✓ Hz. Peygamberden Davranış Örnekleri
DİNİ BİLGİLER-II	<ul style="list-style-type: none">❖ ZEKÂT✓ Zekât İbadeti ve Zekâtla İlgili Hükümler✓ Zekâtla İlgili Temel Kavramlar (Nisâb, Havâic-i Asliye vb.)✓ Zekât ve Sadaka İbadetinin Bireysel ve Toplumsal Açından Kazandırdıkları❖ HAC ve UMRE✓ Hac İbadeti ve Hacla İlgili Hükümler✓ Hac İle İlgili Temel Kavramlar (İhram, Mikat, Tavaf, Vakfe, Sa'y vb.)✓ Hac ve Umre İbadetinin Bireysel ve Toplumsal Açından Kazandırdıkları❖ KURBAN✓ Kurban İbadetinin Bireysel ve Toplumsal Açından Kazandırdıkları❖ DUA VE TÖVBE✓ Dua Kavramı ve Mahiyeti✓ Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'den Dua Örnekleri✓ Tövbe Kavramı ve Mahiyeti✓ Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'den Tövbe Örnekleri❖ MÜBAREK GÜN VE GECELER❖ İSLAM GÜZEL AHLAKTIR

✓ İslam Ahlakında İyi ve Övülen Tutum ve Davranışlar✓ İslam Ahlakında Kötü ve Yerilen Tutum ve Davranışlar❖ HZ. MUHAMMED'İN KİŞİLİĞİ VE ÖRNEKLİĞİ✓ Hz. Peygamberden Davranış Örnekleri